

Рік XVIII. Нью-Йорк, Четвер, 20-го Січня 1910. Число 3

Vol. XVIII. New York, N. Y. Thursday, January 20, 1910. No. 3.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.**Розмет Р. Н. С. за місяць Грудень 1909.**

Виплачено за помочи на суму	\$8,800.00
Платня головних урядників за Грудень	190.00
Адміністрація Союзу за Грудень	273.64
За Бонди Голов. Урядників Р. Н. С.	204.00

Весь розхід виносить \$9,467.64

Розмет платить 10,965 членів на ціле посмертне (кождий по 81 цнт.) і 1589 членів на пів посмертного (кождий по 41 цнт.)

Крім того кождий член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Відних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 95 цнт. а на половину посмертного 55 центів.

А. Шаршонь, гол. касієр.

С. Ядловський, гол. секр.

Дм. Капітула, гол. предсід.

В справі організації наших церков.

Коли Русини в Америці не мали єпископа, панував великий хаос, нелад по всіх греко-катол. руських парохіях. Не було жадного ладу в церквах в веденю рахунків, в заряді церковним майном, одиниці ридили після свого і своїх партій погляду, а то все разом давало причину до розбиття і упадку парохій, до славного американського „вигнання“ духовників а дуже часто приходило до кровавих бійок в домах божих, чого в церквах айриських майже нема і не було. Деякі айриські єпископи, щоби остаточно мати лад і спокій, жадали від наших людей віддання на себе церкви in trust. Коли люди раді не раді, не маючи священика, або маючи священика безюрисдикції, піддавали ся айриським єпископам, то і се також не давало задоволення спокою і ладу, бо все повставала партія, що не хотіла підлягати айриському єпископови, видячи в тім певного рода понижене свого обряду. Нарід ділив ся на дальші парохії або незалежні або впрост шизматичні (прим. в Пассайк, Н. Дж.)

І сей нарід безвинно домагав ся свого греко-катол. руського єпископа. Пукав довгими літами до дверей св. Апостольської столиці а остаточно просьбу его вислухано і ми дістали Владику в особі Іх Пресвященства, Кир Сотера Ортиєського. Між греко-катол. Русинами в Америці настала велика радість велике одушевлення і здавало ся, що вже кінець усім мукам і терпінням руського народу в Америці поновленням в обороні свого прегарного обряду якого-треба правду сказати-наш нарід ніколи та за жадну ціну не покине.

Коли Владика приїхав до Нью-Йорку і коли відбула ся перша церковна всенародна конвенція, в доказ тої радости і задоволення спокою ухвалено віддати всі церкви in trust своєму єпископови. І ось доперва тоді почала ся кириця, кириця не руська, але малярська; від тепер почало ся безголове, яке не втихло і до нині. Малярські, сиріч „угро-руські“ священики прозвали нашого Владику поляком, що запродав ся Римови — (а з ким-же має тримати греко-катол. єпископ, як не з Римом? Чи може з Будапештом?) — що благословив Н. Тайнами (якої Ви віри, угорські священики? Чи у Вас Н. Тайн нема?) — і поспірали ся всякі лайки, з початку тихо, по домових конвенціях а остаточно і публично, в пресі. Владику оскаржено перед народом, що привіз буллу, згубну для нашого обряду, (якої Владика до нині не оголо-

сив, внісши протест до Риму від себе, а нарід і духовенство осібно від себе) — в Римі знов представили Владику, що Він є ворожий католицькій церкві бо не держить ся булл і т. д. Кертична, підла, огидна робота веде ся до нині зі сторони угорських священиків, яким фірму дають Угрин-Жаткович & Co.: в сей борбі навіть викрадає ся приватні листи Владики і використовує ся їх до скарг в Римі, щоби лише позбути ся ненависного „Українця“.

Руський нарід з Угорщини, некритичний, прибитий неволею малярською і иньних опікунів, не уміючи жити своїм народним життям, яке вже майже викорінене з його серця, в части пішов за тими „водцями“ і станув ворожим табором проти Владики і проти народу і священиків, стоячих при своїм єпископі. Так нині стоять справи.

Та не ходить нам о священиків т. з. угро-руських та двох чи трьох москвофільських, бо они вже за далеко зайшли в своїй борбі проти Владики і проти церкви, але нам ходить о сам нарід, о нарід руський, отже не малярський, не московський, але виразно о нарід руський і о греко-катол. руську церкву. І про них лишень буде тут бесіда.

Тота часть народу, що стоїть при Владиці, тоті парохії, яких священики діють з юрисдикцією кир Сотера, дає рівнож много до бажання, бо тоті парохії в великій мірі не є ще належито впорядковані. Чому?

Щоби на се відповісти, то треба наперед знати, що причина невпорядкованія тих усіх парохій, яких священики підлягають нашому Владиці, лежить в несвідомості народу що-до церковних справ або також в агітації малярських і кацапських священиків, щоби показати перед світом і Римом, що не лише Мадяри, але і Русини суть проти греко-катол. руського єпископа.

Нарід думав, що коли дасть ся церкву in trust єпископови, то народ вже перестав бути власителем тої церкви і церковного майна, що до него вже не має права і що виключним власителем є єпископ, який сю церкву може продати, обтяжити довгом і т. д. Се є мильний погляд, а люди, які слухають таких ложних підшептів і їм вірять, не мають поняття про американське право, ані не хочуть добра своєї церкви взагалі, а розвою своєї парохії в особенности. Нарід каже: „Ми будемо церкву, даємо гроші — то наше!“ Се правда. Але коли нарід буде сам, без опіки єпископа, без голови, без господаря, то така церква ніколи не буде впорядкована, ніколи в ній не буде ладу, бо буде і майном і справами церковними ридити кождий тростіст з осібно і кождий парохіянин з осібно і всі нараз, а остаточно чи скорше, чи пізніше мусить прийти така церква до упадку. А дім Божий, дім молитви, дім спокою-мира, потребує того святого, Божого спокою. В такій однак церкві спокій не є задоволення, про що нарід дотепер найлучше переконав ся на своїй власній шкірі, на процесах і кшени. Спокій і лад може бути лише в церкві, яка є записана in trust єпископови.

Що то є церква записана in trust єпископови?

В нашім краю, чи і в нашій австро-угорській державі, церкви і майно церковне стоїть записане не на народ, але се майно має in trust сама держава. Нарід платить конкуренцію на будову і напругу церков і домів церковних, спільно держава і нарід радять над удержанем тих мастків, нарід має то в посіданю, нарід каже: „наша церква, наші будинки парохіяльні“ — і справді посідає їх, але під опікою держави т. є. прокураторії скаргу. Без держави, т. є. без прокураторії скаргу не вільно ніщо з церковного майна про-

дати, заставити, обтяжити, замінити, але і без згоди народу прокураторія скаргу того також сама зробити не може. Власителем є нарід, під опікою держави, яка гварантує, що церква все буде греко-катол., що держава буде боронити перед нападком її майна і т. д. Нарід хотів покинути греко-катол. віру, але церкви ані майна не дістане, бо воно є приналежне до греко-катол. парохій, бо так заложено, так фундовано. Так отже є з церквами і майном церковним в нашім старім краю.

А що ж в Америці? Американська держава каже так: Ти, чоловіче, визнавай собі віру, яку визнававсь в твоїм краю, а мастком церковним ради так, як сам уважаєш, щоби було добре. Я — каже американська держава твоїм церковним майном опікувати ся не буду, нагляд над ним держати не буду. Зміню свою віру, чи ти сам, чи твої потомки; мене се не обходить ані мені на тім не залежить — фрі контри! Для того то, коли часть людей якоїсь парохії перейде на шизму сейчас повстане довголітний, коштовний процес, який дуже часто виграв більшість, бо сам чартер не все уратує церков. Вкінці чартер може парохія на якій небудь мітингу змінити. Для того власне, що в Америці таке державне право, св. Церков, дбала про цілість і ненарушимість майна, о лад і спокій кожної церкви з осібно, бере в правну опіку, т. є. in trust майно церковне, що є згідне з американським правом, а та правна опіка спочиває на єпископі і его наслідниках по вічні часи. Власителем є нарід а згідно кождорічні тростіси а опікуном кождочасний єпископ. Церква, яка є in trust на єпископі не може ніколи дістати ся в руки інновіріців, не греко-катол. А Ви-ж будете греко-катол. церкви!

Якіж користи для церкви з тої опіки? Така парохія має все доброго священика. Єпископ є обов'язаний забрати недоброго священика, який би не сповняв належимо своїх обов'язків в імя загального добра св. церкви. Нині є много священиків, що блукають як планети, йдуть проти єпископа — такими священиками, на жаль, жадна парохія не дорожить ся. Священик маючи над собою голову, єпископа, правного після закону і Божого і людського опікуна, сповняє свої обов'язки ревно і совістно, спокійний о завтра, а не лише о нині. З такої парохії одиниця не „прожене“ священика за „ні сіло, ні пало“, мусить бути причина, провірена через опікуна — єпископа. А вжеж часта зміна священика не причиняє ся до піднесення парохії, але противно її упадку, а дрібні непорозуміння між народом а священиком можна легко вирівнати при обосторонній вирозумілості, людяності і уступливості. В церкві in trust на єпископа, єпископ провірює рахунки церковні, має до того право на основі свого опікунства, через що не має непорозуміння і рахунки все в порядку мусять бути. Нераз касієр та председа прокладають на річнім мітингу рахунок такий: prihodok: tylo a tylo; vidavok: tylo a tylo; але хто дав, кілько, хто і за що взяв, не говорять, тай годі дійти. Отсе і початок „троблю“. В церкві під єпископом мусить бути лад і порядок, сам єпископ о те дбає. Така церква є справді греко-катол., бо в ній головою є єпископ а священик, як слуга Божий, є председа-телем в такій церкві — а не свіцкій чоловік. Хтож має бути перший в церкві? Чи председа, свіцкій чоловік, чи священик? Отже священикови, як Служі Вожому належить ся в церкві тота почесть. В церкві Христовій, так має бути, але Христос не відмавляє і народови голосу в справі управи добром церковним і на те суть вибрані куратори і тростісти

(Продовжене на сторони 4-ій.)

Мексик чи Канада?

В 48 числі „Свободи“ була поміщена допись о. Івана Велигорського, де Вп. автор звертає увагу на допись добр. Кирилюка про Мексик.

Позаяк „се справа не такого рода, щоби над нею в легким серцем і байдужно мож перейти до порядку денного“ — як пише шановний автор — тому і я беру голос в сій справі.

Глядячи на положення фабричного робітника і на положення фермера — бачимо, що доля послідного єсть о много гарнійша. Фермер має ліпше забезпечене на старість, чи то на випадок якоїсь слабости та в часі усяких промислових кріз.

Крім сих користей особистих для нас, як нації, колонізація має і се великанське значінє, що народ живучи компактно, є охоронений від чужих впливів, отже довше заховує свою національність; вкінці колоніст відіграє більшу роль в політичній житю краю, де живе, як робітник. Але чому вибирати на колонізацію як раз Мексик, а не приміром Канаду?

Вп. автор висловив ся так: „маємо вправді наші колонії в Канаді, але вони за далеко і так положені, що не маємо з ними ніякого тіснійшого контакту“.

Цікаво-б знати, чим ближше є віддалений Мексик від Нью Йорку, Чикаго або Філадельфії — як Канада? Чи справді кордон є аж так могучий, що не можна з колоністами Канади вийти в ніякі тіснійші зносини?

Хто хоче, най боронить Мексик, про який сам шанов. дописуватель висловив ся, що се є „справді країна нам незнама...“

Я му говорити тут про Канаду, подаючи факти з життя.

Наш народ зачав колонізувати Канаду тому яких найбільше 15 літ; від того часу по днес маємо вже много колоній в трьх провінціях Канади, а іменю в Манітобі, Саскечевані та Альберті.

Наші фермери, котрі матеріяльно стоять дуже добре, вже нині дійшли навіть і у чужих до певної поваги. А всі вони майже прийшли з голими руками, так що канадійський уряд мусів роздавати їм муку, картоплю, цукор, каву, чай і иньше даром, щоби охоронити їх від голодової смерті. Але гляньмо нині на тих бідаків; тисячі вагонів пшениці виробленої українськими руками йде на світові збіжкові ринки. Так наші фермери в „ледоватій“ країні зрівняли ся з обшарниками в Галичині, бо много з них вже нині має по дві три фарми, а навіть є і такі, що мають по шість фарм (960 акрів). В Канаді так земля як і клімат підійшли зовсім нашим людям, і тому вони добили ся так скоро красної долі.

Ось скільки про матеріяльну сторону.

Тепер гляньмо з иншої сторони на колонізацію в Канаді.

Наш народ здобув вже собі по школах в Канаді двоязикову систему, та наше покоління учить ся так само добре по англійськи як і по українськи; нині маємо в Манітобі поверх 40 учителів Українців в таких школах. А се, мабуть, неабиякий здобуток на чужині. Дальше, маємо нині два державні, англійсько-українські семінарі учительські, а крім сего на matriculation маємо 25 учеників, котрі по кількох вже літах стануть лікарями, адвокатами та учителями по середніх школах. А чи в Мексику сего дочекаємо ся?

В політичній житю наш народ відіграє немалу роль в Канаді, бо в многих околицях він при всяких виборах віддає більше голосів, як всі другі народи; крім сего стати горожанином в Канаді се дуже легка річ, бо по трох літах кожний дістає горожанський папір дуже легко, ба навіть ще і до хати прийдуть просити: „стань горожанином, бо твій голос так само добрий як першого ліпшого міліонера“. Ми вже тепер маємо багато своїх чисто українських громадських рад, як їх зовуть „municipal-ів“ і річ певна, що в коротці будемо мати і своїх послів в провінціо-нальних парламентах.

Рoku 1909-го від цвітня до кінця листопада прибуло в Канаду 71.788 емігрантів тільки з Злучених Держав шукати щастя на буйних степах. Що більше: в місяці вересня приїздить зі стейту Oklahoma 57 родин (самі амер. фермери) і привозять з собою одного дня один мільон доларів в золоті.

Всі вони попродали загосподарені фарми своїми батьками і прийшли шукати щастя в краю „ледів“. А чому вони не пішли шукати щастя в Мексику, де вічне тепло, де є дворазові жнива в році?

Коли хто хоче більше фактів дізнатись про Канаду я готов служити винятками з урядових статистик.

Англіїці сильно агітують в старій Англії за еміграцією до Канади, (сего року прибуло 50.000). Американські фермерські товариства висилають своїх людей в Канаду, щоби шукали місць для своїх членів. А ми?

Ми глядимо спокійно як сотки нашого народа наражає своє життя в майнах, фабриках, як наше молоде покоління гарує по різних фекторах, та цілковито ви-народовлює ся.

Наш робітник кладе свій запрацьований гріш до чужих банків на 3 процент, коли йому земля канадійська може дати 50 процент від тих самих грошей.

Дотеперішні наші фермери прийшли в Канаду з голими руками, та днес вони суть панями. А якби виглядали днес їх фарми, колиб вони були прибули тут хоч з деяким грошем та знанєм англійської мови?

Тому, після моєї гадки, пощо шукати нових місць для колонізації; чи не сто разів ліпше булоб зміцнити ті пляцівки, які вже маємо. Я певний, що се вийде тільки на користь і старим поселенцям і новоприбулим. Коли ми скріпимо сили наших дотеперішних колоній в Канаді, то і нам і нашим будучим поколінням усьміхає ся як найгарнійший розвиток, так на поли економічній як просвітній і політичній.

Ся справа мусить бути для нас так само важною як Р. Н. Союз, тов. „Просвіта“ і т. д. Бо лиш в колонізації наша будучність на чужині.

Може ся справа не проговорити пусто, але під розвагу ширшого загалу — а може і до того дійде, що в короткім часі відбуде ся з'їзд свідомих одиниць з Злуч. Держ. і Канади, деб можна як слід обдумати справу колонізації — та за сим може з промінями весняного сонця зачне ся і еміграція на фарми до Канади...

А може...

Ярослав Купинський.

ПРОЦЕС православного ігум. Арсенія проти менаджера „Свободи“ Нон. Нирчова і її редактора Ант. Цурновського.

(Дальше).

Покликано на свідка доказового о. Чаховзова Арсенія; він зізнавав, як слідує:

Судія: Чи говорите по англійськи? Відп.: Трошки. П. Гарван: Може радше хочете зізнавати через товмача? Відп.: Так.

Товмач: Він каже, що радше хоче мати товмача. Судія: А чи ви його розумієте? Товмач: Так, Святий Суде.

Допитусь п. Гарван: Пит.: Отче Арсеній, скільки маєте літ? Відп.: (по англійськи): сорок два роки.

Пит.: Відки походите? Відп.: З Росії.

Судія: Ліпше, щоб він говорив по англійськи або по російськи. Відп. (повторив урядовий товмач, Бернгард): З Росії.

Пит. (через урядового товмача): Чи ви священником гр. кат. церкви? Відп.: Так, російсько-православної церкви.

Пит.: Се є офіційна назва: російсько-православна церква; і як довго ви священником російсько-православної церкви? Відп.: Двадцять другий рік, від 1887 р.

Пит.: Чи рукополагані в Росії? Відп.: Так.

Пит.: Коли ви прийшли до Америки? Відп.: В січні буде шість літ.

Пит.: По своїм приїзді до Америки в січні, шість років тому назад, де ви заняли перше місце? Відп.: Моя перша парохія була в Трой, Н. Й.

Пит.: Як довго були ви в Трой, Н. Й.? Відп.: Півтора року.

Пит.: А де ви пішли з Трой, Н. Й.? Відп.: До Мейфільд, Па.

Пит.: Чи ви мали там парохію, чи може були при яким заведеню? Відп.: Я мав парохію.

Пит.: Як довго були ви священником, чи може були ви там парохом? Відп.: Я був парохом церкви.

Пит.: І як довго були ви парохом церкви в Мейфільд, Па. Відп.: Звиш чотири роки.

Пит.: А коли ви покинули Мейфільд, Па., то де пішли? Відп.: Мене післали в червні 1908 р. до Канади.

Пит.: З якою властю? Відп.: Щоби заопікувати ся всіми Росіянами в Канаді.

Пит.: Щоб заопікуватись всіми православними Росіянами в Канаді? Відп.: Всіми православними церквами в Канаді.

Пит.: В котрім дни, в червні, призначено вас на Канаду? Відп.: Мене назначено около 14-го, а я виїхав около 30-го червня.

Пит.: Назначено вас около 14-го червня? Відп.: Так.

Пит.: Чи ваше іменованє проголошено тоді публично? Відп.: Так.

Пит.: Де ви мешкали, як були парохом російської церкви в Мейфільд, Па.? Відп.: На приходстві в Мейфільд, Па.

Пит.: Чи находив ся там близько монастир? Відп.: Ні. Я його сам будував.

Пит.: Що ви будували? Відп.: Монастир.

Пит.: Де він находив ся? Відп.: В Савт Канаан, Па.

Пит.: Як далеко від Мейфільд, Па.? Відп.: Около десяти миль.

Пит.: Чи ви були коли самі в сім монастирі? Відп.: Мене вважали настоятелем сего монастиря і я перебував в ній від часу до часу через кілька днів.

Пит.: Но ви ніколи не мешкали в ній постійно? Відп.: Ні.

Пит.: Чи при сім монастирі було яке заведенє для дітей? Відп.: Я побудував близько монастиря захоронку для сиріт.

Пит.: Чи монахи, що жили в монастирі, опікувались сею захоронкою; чи така була ціль сего монастиря? Відп.: Так.

Пит.: Як велика була ся захоронка для сиріт? Відп.: Для 16 або 17 дітей.

Пит.: А як великий був монастир; скільки монахів в ній було? Відп.: Як часом; тепер є там сім монахів.

Пит.: Чи сї монахи працювали, чи молили ся? Відп.: Вони молять ся кожного рана, а потім ідуть до роботи; они роблять на фармі.

Пит.: Чи ви знаєте Марію Криницьку? Відп.: Знаю.

Пит.: Чи вона робила коли в захоронці, або в монастирі? Відп.: Вона робила в захоронці.

Пит.: Яке становище занимала вона в захоронці? Відп.: Вона служила.

Пит.: А чи знаєте ви, або вивідались або може собі затамили день, коли вона станула там на службу? Відп.: Було се відай в маю 1906 р.

Пит.: Відай в маю 1906 р.; а чи знаєте приблизно, як довго вона служила в сій охоронці? Відп.: Аж до жовтня 1906 р.; можливо, що до листопада або до кінця жовтня; не знаю на певно.

Пит.: В тім самім 1906-ім р.? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви знаєте, що стало ся з нею після листопада 1906 р.? Відп.: Вона служила у одного чоловіка, іменем Мендельсон, в Мейфільд, Па.

Пит.: Чи ви пригадуєте собі посвяченє цминтара в Сімпсон, Па.? Відп.: Пригадую.

Пит.: Чи ви постарали ся о сей цминтар? Відп.: Я мав лише нагляд над ним. Його отворено після сего, як я оснував там церков.

Пит.: А чи тамте, в котрім дни було посвяченє цминтара? Відп.: 29. липня, 1906 р.

Пит.: Чи був се цминтар, призначений для православних Росіян? Відп.: Так.

Пит.: По богослуженнях в сім дни, чи ви бачились — О, чи в тім часі служила Марія Криницька в охоронці для сиріт? Відп.: Так, служила.

Пит.: Чи була вона на богослуженю разом з иншими слугами тих російсько-православних заведень? Відп.: Її покликала тоді жінка одного із священників до помочи в приймаючій гостей.

Судія: Де її покликано? Відп.: До Сімпсон, де було посвяченє.

Судія: Там покликано її на богослуженє; чи вона була на богослуженю, чи ні? Відп.: Була.

П. Гарван: Жінка котрого священника? Відп.: Олексі Богуславського.

Пит.: Коли ви кажете, що її закликали до помочи в приймаючій гостей, то розумієте, що закликали її до обслуги? Відп.: Так.

Пит.: Так, не для товариства. Чи по богослуженнях на цминтарі бачились ви з нею? Відп.: Бачив ся.

Пит.: Чи їхали ви з нею домів? Відп.: Їхав.

Пит.: Як далеко цминтар від монастиря? Відп.: Близько сім миль.

Пит.: Чи було щось злого між вами а Марією Криницькою в сім дни? Відп.: Ні.

Пит.: Чи в тім дни мали ви полові зносини з Марією Криницькою? Відп.: Ні.

Пит.: Чи Марію Криницьку нагнали з монастиря? Відп.: Ні.

Пит.: Чи Марія Криницька приходила до вас чотири рази з просьбою, щоб ви взяли її дитину до охоронки і чи у відповідь ви не хотіли навіть звертати уваги на її просьбу, лише сказали їй: „усіх можу прийняти, лиш твого ні, бо воно є „відтіл“... Люде потім готові говорити, що в монастирі є „бейбішпал“... Так, чи ні? Подобиць зажадаю від вас опісля. Відп.: Я не казав.

Пит.: Чи ви знаєте сего обж. Кирчова (вказує)? Відп.: Ні, не знаю.

Пит.: Ані сего другого, Цурковського? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви передплачували часопис „Свободу“? Відп.: Я передплачував передше, але тепер ні.

П. Гарван: Тепер можете ви допитувати.

Допитусь п. Сніткіє:

Пит.: Коли передплачували ви посліднім разом „Свободу“? Відп.: В 1905. або 1906. році.

Пит.: Чи ви не знаєте котрого із сих обжалованих? Відп.: Я бачу їх вперше у своїм житю.

Пит.: Значить, що по раз перший бачите їх в суді? Чи так се розумієте? Відп.: Можливо, що я стрічав ся з ними коли і перше, но я ніколи з ними не говорив.

Пит.: Чи се не правда, отче, що ви стрічались із сими людьми перед тим, заки їх арештовано через ваше обжалованє? Відп.: Не можу сказати сего напевно, але я не знав їх з лица і ніколи з ними не говорив.

Пит.: Ви зізнали, що походите з Росії; з яких сторін Росії? Відп.: З села Охульці, харківської губернії.

Пит.: Харківська губернія — се значить правліне, чи так? І вималяється ся його Н-а-г-к-о-в? Відп.: Так.

Пит.: Чи в Росії були ви жонаті? Відп.: Був.

Пит.: Чи мали ви діти? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви знаєте Мітрофона Вілущенка? Відп.: Знаю.

Пит.: Пождіть, доки я добре не вимовлю сего імени М-і-т-р-о-ф-о-н. Мітрофон; а його назвиско є В-і-л-у-с-с-е-н-к-о. А як довго знаєте його? Відп.: Від січня 1908 р.; я повернув з Росії до Мейфільд, Па. і там стрітив ся з ним по раз перший.

Пит.: Значить, вашу відповідь треба так розуміти, що перший раз ви бачились з Мітрофоном Вілущенком в січні, 1908 р.? Відп.: Так.

Пит.: Чи були ви коли в Тироновці, в харківській (Charkowsky) губернії в Росії? Відп.: Ніколи.

Пит.: Можливо, що я не вимовив добре назви. Се Харків. Чи ви були в Харкові? Відп.: Був.

Пит.: Чи ви удержували в Харкові притуток для бездомних? Відп.: Так. Нє в самім Харкові, але близько міста.

Пит.: Се значить, що ви мали там також і монастир? Відп.: Ні. Я хочу се пояснити. По смерті своєї жінки я вступив до монастиря.

Пит.: Чи ви не женились, від коли зістали монахом? Відп.: Ні.

Пит.: Як довго проживали ви в Харкові? Відп.: Не в Харкові, але близько Харкова.

Пит.: Най буде, що близько Харкова, то як довго ви там були? Відп.: Якх 13 років.

Пит.: Чи не мали ви сина по своїй жені? Відп.: Ні.

Пит.: Ви сказали, що близько сего міста в Росії ви оснували монастир. Як довго стояли ви влучності з сим монастирем, як сьєте на чужині? Відп.: Я не був з ним в злучі.

Пит.: Чи ви заряджували сим притуток для бездомних? Відп.: Я займав ся тим заведенєм від 1900 до 1902 р.

Пит.: Чи до него приймали також женщин? Відп.: Сей монастир істнує понад 300 літ.

Пит.: О, я маю на думці притуток для бездомних, який ви мали оснувати близько Харкова; чи із сим заведенєм стояли ви влучності через два роки? Відп.: Се був притуток для старців; чи приймали там і женщин? Відп.: Там приймали кожного.

Пит.: Ви, отче, сказали, що вапна перша парохія була в Трой, Н. Й. Відп.: Так.

Пит.: Значить, перша парохія, як прийшли з Росії? Відп.: Так.

Пит.: Чи ви мешкали в Трой в парохіяльнім домі? Відп.: Я мешкав в домі, котрий нанимала громада.

Пит.: Чи мешкали самі? Відп.: Так.

Пит.: Чи ви мали газдиню? Відп.: Так.

Пит.: Протестую.

Судія: Чи се належить також до річи? Відп.: Так.

Пит.: Я стою при сїм, що се належить до річи, Сьвітлий Суде.

Судія: Піддержу протест прокуратора; тепер не переводить ся розправа над характером сего чоловіка.

Пит.: Застерігаю собі право відклику.

Пит.: Чи знали ви женщину, що мешкала в Трой, яка потім прийшла до Мейфільд, і що служила у вас на приходстві в Трой? Відп.: Я не знав; ні.

Пит.: Після вашого попереднього зізнання, то ви знали Марію Криницьку. Відп.: В яким змислі се розумієте?

Пит.: Я не розумію сего в біблійнім змислі; я розумію так, що ви її знали, бо вона там служила; чи не так?

Судія: Та-ж він вже сказав, що її знав.

Пит.: Знаю про се, но я маю право його питати ся.

Відп. (свідок): Так.

Судія: Но ви не маєте права повторяти те саме і марнувати час. Се є стратою часу. Він каже, що він її знав. Йдіть далше!

Пит.: Я хочу йти далше у властивий спосіб.

Судія: Ви мусите поступати після вказівок Суду. Ми маємо розбирати тисячі справ в тих судах і ви не можете тут гайнувати часу своєю театральною постановою.

Пит.: Я ніколи й не мислив, щоб мав такий талант, Сьвітлий Суде.

Судія: Так, маєте такий талант. Ви марнуєте більше часу, ніж який инший адвокат в тім суді.

Пит.: Застерігаю собі право відклику проти замітки Сьвітлого Суду.

Судія: Тепер продовжайте. Ви марнуєте час. Йдіть далше!

Пит.: У всякім разі, ся часть статі, задля якої ви внесли обжалову, є правдива, іменно що ви знали Марію Криницьку та що вона служила в сїм монастирі, чи так?

Пит.: Гарван: На те все була вже відповідь.

Відп. (свідок): Так.

Пит.: І що вона була присутна на тім благословеню чи посвяченю цминтара? Відп.: Так.

Пит.: І що ви їхали разом з нею домів тодішньої ночі? Відп.: Так.

Пит.: А чи крім неї були там ще й инші слуги? Відп.: Чи розумієте: в охоронці для сиріт?

Пит.: Ні, в сїм дні на цминтари, як Марія там була.

Відп.: Ні, инших слуг не було.

Пит.: Значить, споміж служниць вона була лише сама, так?

Відп.: Так; з охоронки для сиріт.

Пит.: Чи вона прийшла на цминтар з вами? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви казали їй їхати домів залізницею? Відп.: Коли мені дозволять, то я виясню, як се було.

Пит.: Чи ви казали їй їхати домів залізницею? Відп.: Ні.

Пит.: Чи ви йшли з нею домів пішки, чи їхали? Відп.: Ми їхали.

Пит.: В повозі? Відп.: Візком (buggy).

Пит.: Хто поганяв сим візком? Відп.: Я поганяв.

Пит.: В яким часі ночію ви їхали з нею візком домів? Відп.: Ми їхали з Сімпсон коло 7. або 8. год. вечером.

Пит.: Коли приїхали ви до Мейфільд? Відп.: Ми не їхали до Мейфільд; ми заїхали до монастиря.

Пит.: Де знаходиться сей монастир. Відп.: В Савт Канаані.

Пит.: Кілько миль буде він від цминтара? Відп.: Близько 7 миль.

Пит.: Чи ви їхали 7 миль лісом? Відп.: Так.

Пит.: Чи ви знали, що Марія породила дитину? Відп.: Тоді, як вона породила дитину, я був за відпусткою в Росії.

Пит.: Чи можете сказати, коли се було? Відп.: 4. червня 1907 р.

Пит.: Чи се належить так розуміти, що в сїм дні ви були на відпустці? Відп.: Не як раз в сїм дні, але в сїм часі я виїхав.

Пит.: Чи знаєте, коли вона породила дитину? Відп.: Так.

Пит.: Гарван: Він вже зізнав се передпє.

Пит.: Сніткін: Він каже, що підчас його виїзду, в червні, 1907 р.

Пит.: Гарван: Він сказав; 4. червня, 1907 р.

Судія (до свідка): Чи знаєте? Відповідajte, так або ні. Відп.: Так.

Пит.: Сніткін: Чи можете сказати нам день? Відп.: Я сказав передпє, 4. червня.

Пит.: Значить, що вона породила дитину 4-го червня, 1907 р. Відп.: Так.

Пит.: І каже, що в тім часі ви були за відпусткою в Росії? Відп.: Так.

Пит.: Коли виїхали ви з Мейфільд до Росії? Відп.: Около 14. мая, 1907 р.

Пит.: Чи знаєте, де Марія Криницька мешкала в маю 1907 р.? Відп.: Не можу сказати напевно, но мені здасть ся, що вона мешкала в домі Мендельсона.

Пит.: Як довго, отче, знались ви з Мендельсоном? Відп.: Через увесь час мого побуту в Мейфільд, значить, около 4 роки.

Пит.: Чи можете, коли ласка, ще раз нам сказати, в яким часі станула Марія на службу в монастиря? Відп.: В маю або червні, 1907 р. або 1906 р.

Пит.: Як довго вона там служила? Відп.: Аж до кінця жовтня або листопада того самого року.

Пит.: Чи вона покинула службу з власної волі, чи її відправили? Відп.: Вона покинула сама, з власної волі. Вона прийшла до мене, зажадала платні і пішла.

Пит.: Чи ви, отче, бачились з Марією Криницькою по оголошеню сеї статі в „Свободі“? Відп.: Так, бачив ся.

Пит.: Де ви з нею бачились? Відп.: На другий день після прочитання сеї статі я пішов до мирового судді і застав там Марію Криницьку. Я хотів, аби вона присягнула, що се була неправда.

Пит.: О так. Чи Мендельсон є мировим судією? Відп.: Так.

Пит.: Чи се той Мендельсон, у котрого Марія тоді служила? Відп.: Так.

Пит.: І се той Мендельсон, що виготовив заперсяжене зізнанє? Відп.: Так.

Пит.: Чи ви знались з Мендельсон-ом чотири роки передтим? Відп.: Я знав, що він живе в Мейфільд, но я ніколи не був у нього аж до сего часу.

Пит.: О, ви сказали, що знались з ним через чотири рски.

Судія: Він як раз се вияснив.

Пит.: Отче, чи ви знаєте, яке ім'я дали на хресті сій дитині? Відп.: Так, я довідав ся, повернувши в Росії.

Пит.: Ану, спробуймо. Ви називаетесь Арсеній, чи не так? Відп.: Ні, Андрей.

Пит.: Чи ваше ім'я є Андрей? Відп.: Ні, Арсеній.

Пит.: Чи знаєте, як є по англійськи се ім'я? Відп.: (розбираючи букви) А-г-е-п-у.

Пит.: Чи по англійськи воно не значить тільки, що Андрей? Відп.: Ні.

Пит.: Гарван: Як є „Andrew“ по російськи? Відп.: А-п-д-г-е-і.

Судія: Як ви се складаєте? Відп.: А-п-д-г-о-у (по англійськи).

Пит.: Гарван: Чи воно так, пане товмачу?

Товмач: Властивий спосіб, як воно вимаваєть ся, повинно бути А-п-д-г-е-і.

Пит.: Гарван: І воно що иншого, як Арсеній? Товмач: О, так.

Пит.: Сніткін: Чи ви знали, коли ся дитина померла? Відп.: Ні, я був тоді в Канаді.

Пит.: Де ви тепер маєте місце? Відп.: Я належу тепер до Канади, но я перебуваю тут три місяці задля сего процесу.

Пит.: Значить, ви приналежете до Канади, куди вас послали? Відп.: Я належу до американської місії.

Пит.: В Канаді? Відп.: Ні, тут.

Судія: Чи вас призначено до Канади? Відп.: Так.

Пит.: Гарван: Чи Канада і З'єдинені Держави належать до тої самої місії? Відп.: Так.

Пит.: Сніткін: Чи ви внесли до найвисшого Суду позов о відшкодованє? Відп.: Се справа моїх адвокатів. Я не знаю про се нічого.

Пит.: Чи ви підписали своє ім'я на позві до найвисшого Суду? Відп.: Так.

Пит.: Чи ви знали зміст позву, що ви його підписали? Відп.: Я положив своє ім'я на тім самим документі.

Пит.: Чи ви читали сей позов перед тим, заки його підписали? Відп.: Читав.

Пит.: Чи читали по англійськи? Відп.: Мені його перекладали.

Пит.: Чи внесена вами справа не була ще на деннім порядку? Відп.: Се належить до моїх адвокатів. Я нічого про се не знаю.

Пит.: Гарван: Я добавлю, що його не розбирало.

Пит.: Сніткін: Ні, ні, Я хочу, щоб він сам відповів.

Пит.: Чи не знаєте, отче, що в найвиспім Суді не розбирали ще доси вапшої справи, в якій виступає як позовник, і яку ви внесли о відшкодованє в сумі 25 тисяч доларів? Відп.: Я не можу сего сказати, бо те все залежить від моїх адвокатів.

Судія: Скажіть о скільки знаєте, чи переводили розправу, чи ні? Відп.: Правдоподібно, що ні.

Судія: Чи ви були вже коли в суді? Відп.: Ні.

Пит.: Гарван: Він не знає, чи повинен бути в суді чи ні, Сьвітлий Суде.

Пит.: Сніткін: Ви були, отче, парохом в Мейфілді чи так? Відп.: Так, був.

Пит.: І були ви настоятелем монастиря в Савт Канаані? Відп.: Так.

Пит.: До якого часу були ви парохом і настоятелем сего монастиря? Відп.: Аж до червня, коли мене перенесено до Канади.

Пит.: До червня 1908 р.? Відп.: Так.

Пит.: Чи ви були змушені зречи ся парохії в Мейфілді?

Судія: Тут нема жадного доказу, щоб він зрік ся взагалі. Відп. (свідок): Ні, навпаки, се було піднесено мене на вище становище.

Пит.: Чи ви читали сю часть вашого позву до Найвисшого Суду, де кажесть ся, що ви були призначені зречи ся парохії в Мейфілді і настоятельства монастиря в Савт Канаані, Па.? Відп.: Мені так її перекладали...

Пит.: Сніткін: Ні, я хочу знати, чи він так зізнав.

Судія: Позвольте йому відповісти на се питання, а коли відповідь невмістна, то зможе поставити внесок, щоб її зчеркнути з протоколу. Дайте нам відповідь.

Товмач: Він так каже...

Судія: Дайте нам його відповідь.

Товмач (продовжуючи): Мені так її перекладали, а я хочу сказати, що мене обезачено в очах народа — от що.

Пит.: Сніткін: Я домагаюсь, щоб сей позов був тут предложений; я доручив візанє правним заступникам свідка, но вони його не послухали. Я не можу дальше допитувати, доки не буде предложений позов, на яким є підпис свідка; сей позов я хочу навести на доказ.

Пит.: Гарван: О, мені здасть ся, що він тут є. Адвоката нема в судовій сали, бо він як свідок не може тут знаходитись. Коли се, що знаходить ся у вас, є відписом позву, то я не маю нічого проти нього. А як би там зайшла якась похибка, то можемо її поправити.

Пит.: Сніткін: Значить, що обжаловуюча сторона годиться на такий протокол, що свідок присягав на позов до Найвисшого Суду в Нью-Йорку і підписав на нїм своє ім'я. Сей позов має заголовок: „Арсеній Чаховзов, позовник проти „Руської видавничої Спільки і Контори виміни“ (Ruthenian Printing & Exchange Company), проти „Русько-Народного Союзу в Америці“ і проти „Константина Кирчова і Антона Цурковського.“

Пит.: Гарван: О, ні. Я годжу ся, що він заперсяжене позов, але противлюсь сему, щоб із сего позву можна снувати якісь заключення. Він (оборонець) заперсяжене про се, що свідок ствердив присягою. Се є річ малопішої ваги; його обов'язують лиш його відповіді.

Пит.: Сніткін: В процесі о обиду чести другорядна річ стаєть ся головною річею.

Пит.: Гарван: То що ставесть ся з головною річею, яку ми тут розбираємо?

Пит.: Сніткін: Другорядна річ стаєть ся головною річею і се є причина, длячого зізнання допускають ся в значно ширшій обсямі, чого нема при других розправах.

Судія: Се може мати місце в цивільнім процесі. Я позволив вам допитувати так, як ви се чинете, лиш тому, бо таке допитуванє може подати в сумнів вірності сего свідка.

Пит.: Сніткін: Се як раз є моєю цілею, коли я ставлю сї питання. Я маю право показати, що зізнанє, аложене під присягою в иншій часі, можливо, що й в добрій вірі, є перекручене.

Пит.: Гарван: О, як так, то я годжусь. Читайте позов.

Пит.: Сніткін: Чи вам, отче, не читали сеї частини вашого цивільного позву, внесеного до найвисшого Суду, якого ще не розбирало і в яким між иншим сказано, „що ви були змушені зречи ся парохом в Мейфілді, Па., та що потім ви не могли дістати ліпшої духовної посади, лишє невеличку парохію в пустій і далекій околиці?“ Відп.: Мені перекладали сю скаргу так, як я є заявив у своїм заперсяжнім зізнаню, іменно, що колиб я дійсно провинив ся в сїм, то я не був би варт займатися якусь красшу посаду яко священник.

Пит.: Чи можу вас просити, щоб ви вказали Судові і присяглим на якесь місце сего позву, де булоб се сказано?

Пит.: Гарван: Я позволяю, щоб сей позов зазначити на доказ для оборони.

Пит.: Сніткін: Добре. Я предкладаю її на доказ. (Зазначено залучник А для оборони).

Пит.: Чи ви знаєте Гаррога Нідла, адвоката з Оліфанту? Відп.: Коли він є низький ростом, то мені здасть ся, що я його знаю.

Пит.: Чи ви знаєте Евгєнія Василенка, що мешкає в Алден Стейшин, повіт Люцерн, в Пенсильвенії? Відп.: Ні, не знаю.

Судія до товмача: Скажіть нам все, що він говорить.

Товмач: Він повторив ії по англійськи.

Судія: Повторіть все, що він сказав.

Пит.: Сніткін: Його ім'я є Евгєній, а назвиско Василенко; чи ви його знаєте? Відп.: Я його не знаю.

Пит.: Чи ви знали коли про се, що Марія Криницька ходила до Митрофана Білушенка в Оліфанті?

Пит.: Гарван: Чи він знав се особисто? Чи він був там і видів?

Пит.: (дальше): Чи ви знали се особисто, що вона ходила з дитиною до Митрофана, — яке-б там і не було його назвиско? Відп.: Сего я не знав.

Пит.: Коли ви перший раз довідались, що вона була у Білушенка з дитиною?

Пит.: Гарван: Спротивляюсь, бо се значить підсувати конклюдію; він нічого про се не сказав.

(Продовженє на стор. 5-ій).

SWOBODA

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

184 Hudson Str.,

Published every Thursday at

184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by

The Little Russian Nat'l Union

of America.

Established 1893.

REV. P. PONIATYSHYN,

Superintendent

Box 112, Elizabeth, N. J.

адреса мешканця:

326 Rose Hill Place,

ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ,

editor

184 Hudson Str.,

NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW,

manager,

NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter
December 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

газета для руського народа в
Америці і орган „Р. Н. Союза“.
виходить що тижня в четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплатувати газету треба все-
гда з гори.

Гроші треба посилати в ре-
дистрованім листі, або через ек-
спресовий, або поштовий money
order (монеї ордер). Money order
то є карточку, котру дістанете
від почтара або агента на ек-
спресовій офісі, пішлить нам бо
без того ми не годні гроший ді-
стати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.

Телефон 7074 Spring.

Дописи просить ся писати ли-
шень на одній стороні картки
Дописи непригожі до друку
якщо ся, наколи з гори не було
вказано, що жадає ся її звороту
і не було залучено марок на
зворот.

Від Тов. „Просвіта“

До відомості інтересованим.

1. Товариство „Просвіта“
основане дня 15-го вересня
1909 р. на вічу в Філадельфії,
розпочало свою активну діяльність
з січнем 1910 р.

2. Задачею Тов. „Просвіта“
єсть: піднести народ наш під
зглядом науково-просвітним і
культурно-економічним та за-
певнити йому національне життє-
бутє на отсій чужині.

3. Членом сього Товариства
може бути кождий, без ріжниць
стану, віку і пола, если тільки
повинуватись буде точно стату-
там і приписам своєї організації.

4. Члени тов. „Просвіта“
ділять ся: на членів почесних,
спмагаючих, звичайних без-
посередних (самостійних) і звичай-
них посередних (відділових).

5. Членом почесним може стати
ся, хто визнатніше заслужить
ся для організації: членом спо-
магаючим стаєть, хто добровільно
підмагає сю організацію

яким-небудь способом під
зглядом матеріальним.

Права і обовязки для сих
членів назначені подрібно
в статутах Товариства.

6. Членом звичайним
безпосередним або само-
стійним стає ся кожда
людина, яка платити-ме
приписану членську впла-
ту \$1.20 річно і то наймен-
ше піврічними ратами (60 ц.)
з гори. За се отримає
такий член кожного місяця
книжочку з видавництва
„Просвіти“, а також буде
в праві користати з ин-
ших прав і добродійств,
яких просвіта уділяти-ме
своїм членам.

7. Членом звичайним
посередним або відділо-
вим, стаєть той, хто в гурті,
з другими як Відділ (най-
менше 10 осіб) приступає
в члени Тов. „Просвіта“.
Такі відділові члени мають
платити до фонду „Просві-
ти“ по 5 ц. місячно.

За се постарася Тов.
„Просвіта“ для їх Відділу
о можливі у них розсадники
просвіти, як читальня і
школа аналіфбетів; заосмо-
трить їх в потрібні средства
просвітні, як книжки і ча-
сописи; подбає о рух та
розвій національно-патріотич-
ного і культурно-просвіт-
ного життя в їх Відділі,
помагаючи їм в устроюваню
віч, зборів, сходин, вечер-
ниць, відчитів, предста-
влень, товариських забав і
т. п. патріотичних і само-
просвітних нагод.

При кождім Відділі має
отворити ся читальня, тож
належить постарати ся о
який хочби найменший
льокаль, а при виборі мі-
сцевого уряду узглядити
вибір бібліотекаря та госпо-
даря, а де можливо то й ді-
рігента до провадження сьпі-
ву хорального і режисера
до ведення аматорських пред-
ставлень.

8. Кождий член Тов.
„Просвіта“ повинен мати
відзнаку, статут і грамоту
членську Товариства, що
стоїть разом \$1.00.

9. Вписового не платять
члени жадного; однак ли-
пасьє свободну волю поод-
иноким членам жертвувати
де-що по змозі на річ фонду
Товариства „Просвіта“.

10. Всі письма, як також
влати грошеві належить
засилати на адресу:

„PROSWITA“

821 N. Franklin Str., Philadelphia, Pa.

Подючи отсі повиспі
точки до відома всім інтере-
сованим, просить ся Вп. Ро-
димців, щоби не зволікали,
а як найскорше і як най-
численніше зголошувались
в члени „Просвіти“, бо
тоді тільки зможе „Про-
світа“ сповняти свою ве-
лику, сьвяту, а вельми
тяжку задачу.

Philadelphia, січень 1910.

Видл.

Відозва.

БРАТЯ ГАЛИЧАНИ!

Дня 23-го Січня 1910 р.
о годині 1-пій по пол. від-
буде ся в гали Union Hall,
N. Wyoming St., Hazle-
ton, Pa. Мітинг Русинів

Галичан в справі нашої
церкви.

В Hazleton і околиці
єсть нас багато, а ми не
маємо доси своєї церкви,
деби ми чули ся свої, — не
маємо свого сьвященника,
котрий би нас знав і розу-
мів. Тепер в часі Богослу-
ження все чуємо в церкві і
коло церкви лайку на Га-
личан, на наших сьвяще-
ників, на нашого Еписко-
па!

Досить вже нам того!

Чесць жадає від нас, а
бисьмо постарали ся о на-
шу питому церков, о свого
сьвященника. Складаємо що
місяця гроші, отже і по-
винні ми мати за них що
наше, а не бути все нена-
че в комірнім у чужих.

Братя Галичани! Зберіть
ся на мітинг 23-го с. м. а
порадимо ся в тій справі і
заберемо ся до діла. За на-
пі гроші будемо господа-
рювати в нашій власній
хаті!

Нисше підписаний комі-
тет запрашає Вас всіх Га-
личан зібрати ся на мітинг
дня 23. січня 1910 р. в га-
ли Union Hall, N. Wyom-
ing St., Hazleton, Pa.,
о годині 1-пій по обіді.

Приходіть Браті і Сестри,
бо если тепер не порозумі-
ємо ся, то пропадемо і хи-
ба вічно будемо наражені
на сьміхи, на визиски!

Разом, отже до сьвятого діла!

За Комітет:

Тео. Поливка, предс.,

Ст. Біндас, секр.,

А. Романчак, кас.

О. Шараварко, Hazleton, Pa.

Й. Лесюк, Hazleton, Pa.

А. Капустинський, Crystal

Bridge, Pa.

М. Василь, Harwood, Pa.

Тео. Палагнюк, Lattemer,

Pa.

**1909-ий рік
в міжнародній політиці.**

1609-ий рік був дуже о-
бильний в події сьвітового
політичного значіння, з ко-
трих чимало перейде на
старінки історії. Кристалі-
заційними осередними то-
чками, біля яких групували
ся сі події, були дві квес-
тії, що опановують тепер
усе міжнародне політичне
житє, а саме сонерництво
Англії та Німеччини о па-
нованє над Океанами, а
відтак борба Австро-Угор-
щини з Росією о рішаючі
впливи на балканськй пів-
острові. Третім явищем,
яке прийшло майже зовсім
не ожидало і незалежно
від моментів біжучої полі-
тики, є великий культур-
но-політичний рух серед
народів музуланського сьві-
та та політичне відродженє
або так названий ренесанс
азійського сходу, поява,
якої наслідки розтягають
ся не на оден, але на де-
сятки а навіть сотки літ,
і яка згодом довести може
до цілковитого перестрою
міжнародних відносин обох
найближше інтересованих
частий сьвіта: Азії та Е-
вропи.

Зачнемо від двох основ-
них квестій: антагонізму

німецько-англійського та
спору австро-російського о
Балкан.

Антагонізм між Ан-
глією (чи-то Велико-Бри-
танією) і Німеччиною
вибухнув єще в р. 1890 в
часі бурської війни, але
істнував вже й давніше,
а його причини кривють ся
в змаганнях о вселаду обох
сих держав над „океана-
ми“. В руках Англії спо-
чивас тепер більша поло-
вина усеї сьвітової торгов-
лі, якої боронить англій-
ська воєнна фльота, перша
в Європі, а навіть на цілій
кулі земній. Німеччина, не
маючи для продажу своїх
товарів відповідних місць
торгових в колоніях, на-
магаєть ся найти собі ви-
гідні торги в усіх частях
сьвіта, особливо в Азії,
але тут напотикає на Ве-
лико-Британію, яка наче
той поліп загарбала в свої
руки великанські простори
землі а при помочи своєї
торговельної фльоти стоїть
змаганням німецьким всюди
на перешкоді. Тому-то до
борби між Англією і Німеч-
чиною мусить прийти скор-
ше чи пізніше і се розу-
міють дуже добре обі інте-
ресовані сторони. Англія
працює всіми силами над
тим, щоб з одного боку на
міжнародній політичній ша-
хівниці Німеччину окру-
жити та з'ізолювати, а з
другого боку стараєть ся
щоб свою воєнну фльоту
поставити через будову но-
вих кораблів на недосяжній
висоті. І обі згадані цілі
переводила Англія в ми-
нувшім році з усею кон-
секвенцією та може пове-
личати ся на тім поли зов-
сім поважними успіхами.

В переводженю плянів
що-до з'ізолювання Німеч-
чини дуже понадобив ся
Англії зворот в політиці
Росії, який послідував пі-
сля російсько-японської
війни. Росія, що по бер-
лінськйм трактаті звернула
всі свої політичні заходи
на азійський Схід, починає
по розгромі під Цушимою
і Мукденом побивати ся в
першій лінії о скріпленє
своїх впливів на балкан-
ськй півострові таї
загалом в Європі, розумію-
чи, що тільки сильна по-
зиція в Європі може звер-
нути її після невдач на
Сході її давніше високо-
державне становище. Отже
Англія використовує сей
зворот російської дипло-
матії та в порозуміню з р.
1907 розділює ся з Росією
політичними впливами в А-
зії і доводить вкінці до то-
го, що Росія, занепокоєна
плянами Австро-Угорщини
що до будови нової зелі-
зниці на балканськй пів-
острові, на з'їзді в Ревлі
нереходить на сторону Ан-
глії проти тридержавного
союза. Так повстає побіч
„тридержавного союза“ так
зване „тридержавне поро-
зумінє“ Франції, Англії та
Росії, яке доповняєть ся
відтак єще — що-до бал-
канської справи — тихим
співділанєм Італії. Факти,
які супроводили сю пере-
міну в міжнародній конфі-

гурації держав, надто відомі,
щоб над ними тут дов-
ше розводити ся. Австро-
Угорщина, користаючи з
хвилевого ослаблення Росії
після японської війни, про-
голошує найперш плян бу-
дови нової зелізниці на
шляху Відень-Грац-Сараєво-
Білгород-Митровиця-Уескіб-
Сальоніки, а відтак довер-
шує дефінітивної анексії
Босни й Герцеговини —
Росія відновляє на ново
славянський прапор під на-
звою „неославізму“, щоб
зробити Австро-Угорщину,
запаховуючи її від середи-
ни, до всякої рішучої акції
неможливою, а відтак коли
Австро-Угорщина заанекту-
вала Босну й Герцеговину,
висуває проти неї Сербію
та оспорує важність анек-

сії відкликом до держав,
котрі підписали берлінський
трактат. Дипломатична
борба між Австро-Угор-
щиною а Росією переми-
нюєть ся поводи в борбу
„тридержавного союза“ а
державами „тридержавного
порозуміння“. Борба ся кі-
нчить ся однак на разі ви-
граною Австро-Угорщина,
а се з двох причин: ра-
з тому, що Австро-Угорщи-
на, приперта до стіни „три-
державним порозумінєм“
мириєть ся за ціну 55 міль-
корон з Туреччиною і одер-
жує тим самим свободну
руку на Балкані, а відтак
з тої причини, що в обо-
роні престижу тридержавно-
го союза цїсар Вільгельм
II. загрозив на случай вій-
ни між Австро-Угорщиною
а Сербією безпроволочним
походом німецької армії на
Варшаву. (Д. б.)

В справі організації наших церков.

(Продовженє зі сторони 1-ої.)

для церкви. В церкві шизматичній в Росії председа-
телем церкви є генерал, чоловік сьвіцкий, але то
церква ложна, не греко-катол., а шизматичка. А між
не шизматики, ми греко-католики. В церкві під епи-
скопом провадить рахунки урядник вибраний через
нарід і сьвященик. Один другого контролює, а крім
того вибрані контролори переглядають кілька разів
в році книжки касові. В церкві під епископом, вірні
дійсно повинують ся йому, як своему голові, так як
се є в старім краю. Деякі парохії думають, що коли
заплатять катедратікум, то вже підлягають епископо-
ви; а тим часом се так не є, бо підлягають кільком
одиницям, які своїми впливами суть епископами для
парохії. Епископа хотять і люблять для паради, для
говору, але не для того, що так Христос хотів, що
так каже сьв. церков

Де церква не під епископом, там ладу бути не
може. Самі церковні урядники звичайно між собою
жеруть ся, а коли суть в єдності, то становлять клі-
ку дуже часто шкідну для розвою церкви. Не все
трапить ся чоловік щиро відданий для добра своєї
церкви. Контролі над рахунками або не ма жадної,
або лиха, що ніколи не можна знати приходів і роз-
ходів церковних. Кождий в церкві хоче рідити і роз-
казувати. Нерас председатель розказує сьвященикови,
що і як має правити, як має кадити, як має сьпіва-
ти, як має говорити проповідь, а бували випадки,
що председа контролював Н. Тайни, чи Ісус Христос
не утік вже з їх церкви — аж страшно подумати!
Епископ має право з такої парохії забрати сьвящени-
ка, перенести, а опорного і суспендовати. Но і ска-
жіть самі, чи такі церкви, то греко-католицькі? Тако-
го ладу то і в жидівських божницях не ма, як не раз
в наших ніби греко-катол. руських церквах в Америці.

Наша руська церков в Америці переживає тепер
найтяжшй хвилі в борбі о своє істнуванє. Ми не по-
бідимо одинцем ходячи, тільки спільними силами,
нарід разом з своїм Владикою на чолі. Ми будемо
тогді сильні, коли і наш Владика буде сильний. Без
Владики пропадемо на певно, а з Владикою побідимо
на певно. Дотепер около 50 церков греко-катол. русь-
ких піддало ся in trust Владіці. А деж решта? Чи
Ви, братя, не хочете ладу, спокою і порядку? Сьвя-
щеники з Угор, які суть мадярами — крім кількох —
кують політику мадярську і хотіли би і наш руський
нарід з Галичини і Угор загорнути під свою команду,
виступають проти нашого руського епископа, ужива-
ють всяких клевет, очерчень, щоби рагувати політи-
ку мадярську, а перед народом говорять: „угро-рус-
ську“! Згуртуймо ся всі около нашого Владики, який
вже третій рік рідить справами нашої церкви, якого
ми пізнали як щиро привязаного до нашого обряду
люблячого свій нарід, рвучого ся до праці всіма си-
лами для добра народу. Скріпім становище наше
Владики на тій чужині, в тім морю ріжних народів,
а станемо сильні і кріпкі і на поли церковнім і на-
роднім. Нині нам Поляки, Словаки, Литвини і инші
народи завидують нашого епископа — ми, Русини,
не-уміємо його належно ушанувати і поперти. Нехай
Мадяри старають ся о мадярського епископа, але для
Мадярів. Ми їм того не боронимо, противно сприяємо
їм в тій справі, але скажемо виразно, не двозначно:
Проч з опікою над народом руським, нарід руський
греко-катол. має свого епископа. Ти народе руський,
всі руські греко-катол. парохії, скуйте ся сильним
звеном, заведіть лад в своїх парохіях під опікою Іх
Пресьвященства кир Сотера а будемо сильні і могу-
чі і не скоро засьпіває ворон над ногибелею нашої
церкви і нашого народу в Америці.

К.

НОВИНКИ.

НАЛОНДАР.

Січень.

- 20 Ч Собор І. Хр.
21 П Георгія, Еміл.
22 С Полієвкта
23 Н По. Богояв.
24 П Теодозія Т. пр.
25 В Татіани, Евпр.
26 С Ермила і Страт.

— Обурене населення Злучених Держав проти страшною до-рожні спричиненою усякими тро-стами прибирає конкретний вид Рух антигостровий стоїть допер-ва в перших починах, а однак вже в багатомісячній початку бой-котувати м'ясо. Трости спричи-нили, що протягом останніх 5 літ усі споживчі артикули подо-рожіли о 40 процент підчас коли фармери і продуценти не одер-жували ні цента більше: весь виск гине в кишені тростів. І тому не дивниця, що обурене є загальне і нарід почав бойкоту-вати тростові вироби. Почав да-ло місто Клівленд, О. де 18-го с. м. кількості тисяч робітників підписало декларації протягом 30 днів не купити ні кусця м'яса аж доки трост не знизить ціни. В містечку Steubenville, О. в наслідок бойкоту всі butcherні лавки закриті. Часописи суть пере-повнені звітами з усіх сторін А-мерики що аж дійсно приходять радіти, що нарешті народ по-чинає кидати дотеперішню сво-ю баранячо-терпеливу натуру в яду здирств тросту. Справа бойкоту тростового м'яса здасть-ся така, що хіба злишні суть всякі наклепування з нашої сто-рони. Кожен здасться, відчу-ває се найліпше на своїй влас-ній шкірі.

— Як доносить „Канад. Фар-мер” то Українці в Канаді крім гарних проявів духового і наці-онального життя можуть поведи-ти ся ще і поступом на полі е-кономічному. І так у місті Вінні-пегу, крім багатьох крамниць розкинутих по всіх усядах від парку тижнів пишає ся на вулиці Мегнус мурована кам'яниця з написом: „Руська Торговельна Спілка”. Властителями є трох українців: Ю. Ситник, А. Сліп-ченко і Паньків.

— Сповідуюче п'ятої заповіді — протизаконне. Так рішів карний суд в Празі в ось-якій справі: Парібік з Росбодова в Чехії ішли дня 19. мая с. р. до міської в'язниці в Кладні. Ішли чв'їрками і несли поперед табличку з написом: „Не убий!” Інші несли знаки з цифрою 5, що наткала на п'яту заповідь Божу. По асентерував парібік Володислав Странд сказав пе-ред присягою: „Я присягаю, що не буду нікого убивати”. Наслі-док був такий що Странда і трох інших, що йшли в першій чв'їр-ці потягнуто до судової відпові-дальності за провини проти пуб-личного порядку і спокою пі-сля § 305 к. з., бо порядний чо-ловік повинен бути за убиванем. Карний суд в Празі засудив Странда на шість тижнів, а трох інших на чотири тижні арешту.

— Зміна наслідства на бель-гійській престолі наступила се-ред великих прихильних обста-вин. Серця всіх підданих б'ють для нового короля Альберта І., а навіть вороги монархічного у-строю мусіли ухилити голови з огляду на так велику популяр-ність. Соціальні демократи і ра-дикали покинули з огляду на велику симпатію, якою загально-тішить ся новий король, свою думку, щоб з нагоди зміни пре-столонаслідства поставити в парламенті внесені в справі зме-нення монархії. Провідники ра-дикальних републиканів Янзон у-дав ся навіть до королівської па-лати, щоб королеви зложити співзвуче.

Також в королівській родині, яка була між собою велим по-ріжнена, старає ся новий ко-роль довести до згоди, а се зро-било на населення велим корис-не вражінє.

— Що чувати з російсько-я-панською війною? Росія пере-рече тому, наче би заносило ся на нову війну з Японією. Тим-часом Японія не лиш сама готу-ється до того, щоб виперти Росію цілком з далекого сходу, але намовляє ще до того Хінці. Останніми часами Японія за-ключила з Хінами союз, тай як би тепер прийшло до війни, то Японцям підуть на поміч Хінці, котрих є 400 мільонів! А хто знає, чи Хінці самі ще перед Я-понією не розпочнуть війни з Росією, бо Росія нарушує їх. Ро-сія має в хінській Манджурії свою залізницю. За се після у-мови з Хінами має вона стягати собі податки з усіх хінських сіл, положених при шляху тої заліз-ниці. Тепер же Росія почала стягати залізничний податок і з міст хінських, хоч до сего не ма-ла права. Проти сему хінське пра-вительство запротестувало і з того може вийти кепско для Росії.

— Число учеників в україн-ських гімназіях в Галичині з початком сего шкільного року виросло: у Львові в головній заведеному 723, в філії 589, в Пе-ремишлі 894, в Коломії 802, в Тернополі 683, в Станиславові (5 клас) 336, в Вишніці (2 клас) 285; разом 4.312. В польсько-руських паралельках в Бережа-нах було в 5 класах 176 учени-ків, а в Стрию в 3 класах 124. В німецько-руських паралельках в Чернівцях (8 клас) було 467, а в Кіцмані (6 клас) 343 учеників. В приватних українських гім-назіях було: в дівочій СС. Ва-сильянок (4 клас) 110, в Рогат-нині (3 класи) 167, в Яворові (2 класи) 91, в Городенці (1 клас) 39 учеників. На гімназіальних курсах було в Копичинцях (2 класи) 72, в Галичі (1 клас) 15, а в Куткорі (1 клас) 9.

— Запобігання собачого м'яса в Німеччині. В Німеччині споживають люди, особливо бід-ні робітники, собаче м'ясо, бо во-лове, або яке инше дуже доро-ге. Є там окремі різні соба-чі і ятки з собачим м'ясом. Коли пес є признаний на заріз, о-гласає его ветеринар, чи здоро-вий. В 1908 році в Німеччині за-різали 6 тисяч 805 собак. Най-більше спотребовано собачого м'яса Саксонії, бо 3682 штук. Се велике запобігання було в фабричних округах Липска і Хемніц. В Прусах найбільше собак убивають на м'ясо в окру-жках Бреславльським, Опельським, Лїгніцьким і в Ерфуртським. В Бер-ліні була зголошена лиш одна собака до зарізу. Найбільше м'я-са спотрібовують в місяцях груд-ня, січня і в лютому. Крім того убивають чимало собак на м'я-со без зголошення у ветеринарів; число їх перевищує річно 10 тисяч.

— Тканини з павутини. Шовк витворюваний гусеницями мо-тиля, т. зв. шовкової прижи, представляє витвір праці желез- (залізков), який по виході із ті-ла її твердне на воздуху, одержу-ючи при тім значну силу і трі-вкість. Паутина в шовковій вигля-дом товстим поділа до шовку, а внутрішній склад одного, як і другого витвору під зглядом хе-мічним становить майже одно і те саме. На парижській виставі в 1900 . між ними була ви-ставлена матерія, витворена з па-вутини великого павука, котрий проживає на деревах Мадага-скеру, в місцевостях близьких містам, приміром в старих корол-івських садах Телеріфі. Фран-цузкий священик Cambone ро-бив досліди над тими павуками, котрі науково зовуть ся *Nephila madagascariensis*, в цілі вясне-ня питання о скільки павутина їх

пригожа може бути на виріб тканини. Досліди увінчались знаменитим успіхом. Творять павутину, павук випускає за кожним разом від 150 до 600 метрів ниточки. Протягом місяця можна его змусити до витворе-ня нитки 5 до 6 разів, після чо-го павук гине. Павутина того павука має гарну жовту краску з оранжевим відтінком. Опира-ючись на тих дослідах, можна надіятись, що з часом одержимо нові роди тканини — із павути-ни, котрі, що до легкості, кра-си і трівкості може навіть бу-дуть і ліпші від шовку.

— Австрійський консул для Вінніпегу. З причини масової еміграції і чим раз то все побіль-шуючого ся числа австрійських емігрантів в західній Канаді, ав-стрійське правительство поста-новило утворити у Вінніпегу новий консулат на Манітобу, Саскачеван, Альберту і Бритиш Колумбію. Новий консулат у-творить ся там з початком 1910 року а др. Швігел, австро-угор. консул в Монреалю є власне назначений для Вінніпегу.

— Смерть в розтопленій ста-лі. Страшною смертю загинув робітник Цісельський у фабриці литої сталі в Ессен в Німеччині. В хвили, коли витягнули посу-дину з розтопленою сталлю з о-гню, щоб її вилити в отвір до виливання, урвав ся ланц від кра-ну на котрім висіла посудина а спадаючи вкопила з собою і за-даного робітника, на котрого вилли ся вся сталь і він в одній хвили згорів майже без сліду. Несчастливий полишив шестеро дрібних діточок.

— До чого веде незнання „рід-ної” мови? Відні ті наші „рус-ские” (кацапи). Більше як 50 літ учать ся своєї „рідної” мови і до-тепер її ще не знають. А до чого се веде, найкращим показником сам „Галичанин” найбільший дзеньник кацапів в Галичині. В 261 ч., в новинці п. з. „Отъ Ус-трахъ дольнхъ” — читаємо між иншими „но кто есть еще тутъ изъ нашихъ, совокупляймось всѣ...” Ми не сумніваємо ся, що бідний „Галичанин” не хоче того, що написав, а ся немораль-на пропозиція вийшла тільки із-за незнання „русскої” мови. Бо хто знає справді „русску” мову, тому всякі коментарі злишні.

— Там, де всі инші средства заводять, приносять все ще по-лекшу Котговий Pain Expeller Ріхтера. Він представляє собою вершок лікарської науки иніш-них днів як зовнішнє средство на ревматизм, невралгію і т. п. Ціна флашочки 25 і 50 центів.

РЕПЕРТУАР РУСКО-НАРОДНОГО ТЕАТРУ.

Субота 22 січня Запорожець за Ду-наєм опера і бал в The Seaview Hotel Barren Island, N. Y.

Вівторок 25 січня Запорожець за Ду-наєм опера в 3-х діях і бал в New Saenger Hall, Fairmount Ave., cor. Springfield Ave., Newark, N. J.

Четвер 27 січня Запорожець за Ду-наєм опера і бал в Passaic, N. J.

Субота 29 січня Запорожець за Ду-наєм опера і бал в Yonkers, N. Y. Билети на всі представлення продають ся при касі вже від 5 год. по полудні. Початок всього точно о год. 8 веч. Родимці! Попирайте свій народ. Театр!

III. а 17 намінами
годинник для мушкетерів
іспанськ. накручує ся без ключика, поволочуваний, а гвардією на 20 лат, подвійні ку-верти краско врі-зани. Ходить без-умовно точно на спеціально зробленій для людей, котрі роблять при жовтій, і гвардією ся на 20 лат. Не-звичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кождої адресі за посилат-тю (C. O. D.) \$5.75 і заворот пере-сылки, а тим правильно, що кождий може його одержити, і если ему не по-добав ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у нього купця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом поволоч-нений ланцюжок в даровишном — до-дає ся даром до кождого годинника.
EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

— Оголошений на инішій міс-ци нашої часописи бал в Am-bridge, Pa. — як нам доносить п. Андр. Цебок — не відбуде ся дня 22-го січня с. р. по тій при-чині, що галя, в якій він мав відбутися (Криптофикова на-1-й ул.) на дни 16-го с. м. згорі-ла. Місто того сего дня, то є 22-го відбуде ся аматорське пред-ставлене в галі під церквою на 6-й ул. на яке комітет усіх як найсердечніше запрошує.

Вступ від особи 25 цент.

ПОЗІР! ПОЗІР!
Братя Русини!

For oversser of the Poor Shamokin and Coal Town-ship Poor District.

Abe L. Schreffler.

Я був вже на тім офісо-вім урядовім становиску і сповняв мій урядовий обовязок чесно і справе-дливо і тому мої добрі зна-комі поставили мене канди-датом по раз другий. Про-те маю надію, що при по-мочи особливо чесних Ру-синів, Шамокінських ситі-зенів і з околиці, які від-дадуть свої голоси на мене — а о що горячо їх прошу — мій вибір стане запевненням. А наколи зістану вибраним, то будьте певні, що і за Русинів буду пам'ятати.

Остаю з щирим сердечним поважанем

А. Л. Шрефлер.

Знаючи того кандидата, як чоловіка вже в старших літах та відповідного на той уряд, поручаємо його нашим Русинам в Шамокін і околици та просимо, щоб віддали свої голоси на него. Пам'ятайте Русини-ситізени, що в єдності сила!

Русиний Клуб.

Дорогі Родимці!

Маю честь повідомити що я від дня 11 січня с. р. заступаю бізнес п. Дебальда, при 808 Car-son ул. South Side, Pittsburg, Pa. поручаю ласкавий пам'яті свій багатий вибір книжок різного змісту, молитвенників, паперу листового, приборів до писаня, маю також різний тютюн та сигарети, та скріплюючі напої. Спродати і опрацювати образи, як також виконую дрібні роботи друкарські.

Надіюсь що в кождій потребі удасть ся до мене та пам'ятайте, що 5 процент мого везку при-аначую на фонд М. Січинського.

З поважанем
Павло Шікула
808 Carson Str. PITTSBURG, PA.

Розпродаж за половину ціни!

Кождий Християнин повинен мати книжку „Оборона Віри” і „Підстава Християнської Віри.” Ціна тих двох книжок 60 цт.
2) Піснь про старий і новий край, 35 дукатів Пісней, 40 цт.
3) Св. Євангеліє.
4) Перо атраментає враз в шпирікою до напускани атрамента 50 цт.
5) Книжка, а котрої можна вичити ся показувати всілякі штуки. 30 цт.
6) Штучна фотографія 30 цт.
7) Річ секретна.
Ми через 14 днів будемо давати тих 8 річних за 1 дол. 50 цт. в пересла-ною. Пам'ятайте, що за ті річи всею мусите заплатити 3 долари. Пишіть, а відшлете ся самі, що так дешево. Гроші посилайте через моні-ордер. Адрес:
A. M. WASIURKOV
Box 257 FLATRIVER, MO.

* ROSE'S IMPROVED ANTISEPTIC CATARRH JELLY *

Guaranteed by The Rose M'f'g. Co. under the Food and Drugs Act, June 30, 1906
Serial No. 25114

Натар молудна є часто взятий хибно за нетравленє.

ЗАРОДОК катарального ватроє носові переводи, входить до горла а опісля до молудли, втягаючи за собою зародки, через що постає слабість. Правильний рух здорового молудла усе. Корм не може бути ні страшний ні зужитий. Балсто усунути причину, лікарі старають ся шугучим способом приєригати природне ді-ланє молудла. а не старають ся усунути ті зародки, виготі діткену частю або по-ваджені всі несправильності. — Розого Антисептичний Плин проти Катару є прав-дивим домашнім ліком, аносім відітним своїм виробом від всіх других того рода ліків дотепер існуючих. — Є се сильний слизистий плин, привертаючий скоро силу і життєвість. Кождого рода катар може бути вилічений если уживає ся сего усклю-ючого, гоючого средства. — 15,000,000 штук спродано а 50,000 аптекарів продає его.

Немає в собі жадної кокаїни, ані ніяких шкідливих домішок.

Розого Антисептичний Плин проти Катару абирав мікроби сейчас. Його діланє на словесу оболоні є витіснювальне, а що складає ся з многих гоючих сил дітків, сповняє свою річ належно, недопускаючи до ширеня ся зарази, гоїть заражену частю і усуває катарове затруте. Природа робить рещту. — Розого Антисептичний Плинпроти Катару може бути також ужитий в слідуючих слабостях, як: у жухені, чхолоу, овядом, попарені, вклені і довитому ростию, скалченє барбером, адви-жені, попуханє шкіри, звичайне складі руки, попарені, відморжені, укушеня ко-варі, слізанє ся руки, тасовчє (робакі), загітніччя, всякі рани, попаренє голови, чиряки, опаленє сонцем, атреня (ропленє), попуханє губ.

— Пішіть 2-центову поштову марку, а відшлите даром один кусок на пробу. Відшлюється і влітнєть ся ния. Він усуне Ваш сейчас катар носовий і заохотить Вас до дальшого уживаня його. Пишіть по него сейчас. — Ціна 25 центів за один пакетики.

ВИРОБЛЯЄ
THE ROSE M'F'G. CO.
333 JAY STREET, BROOKLYN, N. Y.

Процес.

(Продовженє зі сторони 3-ї.)

Спротив піддержаний. Застереженє права відклику. Пит.: Отче, чи ви ходили коли особисто до ко-трого небудь із обжалованих і жадали відкликания? Відп.: Я не ходив.

Пит.: А знаєте ви, докторе, особисто про се, чи Ма-рія Кринічка зізнавала або не зізнавала під присягою що ви мали недозволені зносини з нею?

П. Гарван: Чи знаєте се особисто?

Відп.: Я не знаю сего особисто.

П. Сніткін: Чому ви, отче, прочитавши, як ви се зізнали, сю статю і маючи в руках записанеє зі-знанє Марії, не пішли з ним до канцелярії обжало-ваних і показавши їм се зізнанє, не жадали відклика-ня? Відп.: Тому, бо се було тоді, коли я одержав розпорядженє, щоб йти до Канади.

Пит.: Иншими словами, хоч була така статя про вас, то вас піднесено до більшої гідности?

П. Гарван: Спротивляюсь сему. Він зізнав, що розпорядженє (йти до Канади — Прим. перекл.) одер-жав 14 червня. Про се розпорядженє є згадка в етаті; в самій статі є бесіда про него.

П. Сніткін: Після його зізнання то він не виїхав аж по оголошеню статі. А кодекс говорить, що не лиш оголошенє мусить бути зложне...

П. Гарван: Чи кодекс говорить також, що чоло-вік, якого назвали в часописи батьком дитини, му-сить йти до видавців, щоб вони відкликали сей висказ?

Судія: Коли-б ви спротивились питаню, то я піддержав би сей спротив.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику проти замітки, яку саме зробив п. Гарван. Чи повторите питання?

(Питає повторити стенограф.)

П. Гарван: Протестую проти сего питання.

Судія: Спротив піддержаний. — Тепер не є тут квестія відшкочованя.

П. Сніткін: Застерігаю собі право відклику. На мою думку, Сьвітлий Суде, я маю право показати, що хоч була оголошена ся статя, то однак вона не ви-ставляла його на посьміховиско, ані не викликала зглядом него погорди, бо як раз він так зізнав. Таке власне є значінє сего параграфу в кодексі.

Судія: Статя намірена на розповсюдженє не між людьми що його знають, но між людьми що його не знають; в противнім разі тут ніколи не було б обиди чести...

П. Сніткін: При такій розправі трапляєть ся, що присяглі є судіями закона і фактів.

Судія: Я дам їм такі інформації в слушнім часі, а як хочете, то я скажу їм се тепер. Я маю право висказати до них свою думку що до закона; що біль-ше, се мій обовязок.

П. Сніткін: Чи находив ся там, отче, монастир, що називав ся сьвято-тихонським? Відп.: Се як раз монастир.

Пит.: І сей монастир основано для дітей, чи не так? Відп.: Ні. З монастиром получено охоронку для сиріт.

Пит.: О так. В монастири працювали і молили ся монахи, а до охоронки для сиріт приймаємо дітей, що не мали родичів, або яким батьки і матери від-умерли, чи так? Відп.: Так.

Пит.: Під якою назвою її знають; чи се є сьвято-тихонський монастир чи сьвято-тихонська охоронка для сиріт? Відп.: По російськи вона називаєть ся...

Судія: Що називало ся?

П. Сніткін: Як називала ся охоронка для сиріт?

Судія: Так, як називала ся охоронка для сиріт? Відп.: „Російська охоронка для сиріт” і „Монастир сьв. Тихона”.

П. Сніткін: Я скінчив.

Судія: Чи є ще які свідки?

П. Гарван: О, так, ми ще масмо свідків.

Судія: Чи хочете їх тепер допитувати?

П. Гарван: Ні. Я саме хотів, щоб допитуванє оборони скінчилося сего вечера. Дальші допити по-тревають нару годин.

Судія: Яка ваша думка, панє Сніткін, що до від-роченя розправи?

П. Сніткін: Церепрашаю, Сьвітлий Суде. {Я маю ще одно або два питання, які можуть забрати трохи часу і прошу, щоб мені було позволено покликати його назд.

П. Гарван: О, ні.

П. Сніткін: То я покличу його таки зараз.

П. Гарван: Добре. Покличте його.

(Дальше буде.)

СПРАВИ Р. Н. СОЮЗА.

Покровитель і почетний член
Р. Н. Союзу.

Іх Преосвященство Стефан Со-
тер Оргинський, перший ру-
ський єпископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на ро-
ки 1908—1910.

Духовний управитель:

о. Михайло Балор,
712 Carson st. S. S. Pittsburg,
Pa.

Предсідатель:

Дмитро Канітула,
McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:

Марія Черемшак,
Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:

Федор Гут Кульчицький,
Pittsburg, Pa.

Касієр:

Алексій Шарпонов,
524 Pine & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:

Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:

Теодозий Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:

Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Гюва, Shamokin, Pa.

Анд. Стефанович, Pittsburg, Pa.
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Чергін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:

о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St.
Yonkers, N. Y.

Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, 391 Maple Ave.
Kingston, Pa.

Директор друкарні:

о. П. Понятишин, 411 Washing-
Box 112, Elizabeth, N. J.
адреса мешканця

326 Rose Hill Place,
Elizabeth, N. J.

Редактор:

Антін Цурковський 184 Hudson
Str., New York, N. Y.

Менеджер друкарні:

К. Квчів, 184 Hudson St., New
York, N. Y.

Головний організатор:

Мих. Беля, 56 Hamilton Str.,
Holyoke, Mass.

Головна Канцелярія Р. Н. Сою-
за знаходиться під числом 123
Sussex St., Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Руский Народний Союз“ —
Приймає членів до 45 літ жи-
ти.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена кляси „А“
(ціле помертне) \$1000.00.

В разі смерті члена кляси „Б“
половину помертне \$500.00.

Помертне за жінку або мужа
члена кляси „А“ \$400.00.

Помертне за жінку або мужа
члена кляси „Б“ \$200.00.

Помертне за діти від \$15.00 до
\$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг
або рух \$1000.00.

б) одної руки, ніго або ока
\$200.00.

Если отец родини в шпитали
божевільних, Союз платить що
року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу,
мусить виплатити також до брат-
ства, яке належить до Союзу.

**ДЛЯ П. П. СЕКРЕТАРІВ
Р. Н. СОЮЗА.**

Повідомлю раз на все, що
всі гроші належать до каси Р. Н.
Союзу, посилає ся так: на по-
пеу order-ах або чеках випи-
сує ся імя Alex Sharshon, Shamokin,
Pa. Далше так записаний по-
пеу-order або чек не посилає ся
до Голов. Касієра, але враз з ви-
казами до Голов. Секретаря. Го-
ловний Секретар опісля відси-
лає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Ч. 1170 КВІТ \$100.00
на сто доларів, котрі п. Данько
Косар отримав як надзвичайну
запомуго за неспітну слабість
з Головної Каси Руского Наро-
дного Союзу в Америці.

Chicago, Ill. 25. Грудня 1909.
Данько Косар.

Сьвідки:

Яцко Оленець,
Ілія Моранець.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.
Відділ (число) 106.

П. Винарський предс.,
Ілія Моранець секр.

Ч. 1171 КВІТ \$1000.00
на тисяч доларів, котрі п. Юлія
Гохман отримала як помертну
запомуго по мужу Францішку з
Головної Каси Руского Наро-
дного Союзу в Америці.

Pittsburg, Pa. 12 Січня 1909.
Юлія Гохман.

Сьвідки:

А. Витязь,
Ник. Войтович.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.
Відділ (число) 53.

Николай Войтович предс.,
А. Витязь секр.

Ч. 1181 КВІТ \$200.00
на двіста доларів, котрі п. Іван
Демко отримав як надзвичайну
запомуго за утрату ока з Голо-
вної Каси Руского Народного Со-
юзу в Америці.

Іван Демко.

Сьвідки:

Петро Мело,
Мих. Стальмук.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.
Відділ (число) 154.

Іван Демко (мол.) предс.,
Іван Кость секр.

**Рух
в відділах Р. Н. Союзу.**

OLYPHANT, PA. бр. сьв. І-

вана Крест. від. 3. подає до за-
гальної відомості, що на рік
1910 зібрав вибраний слідуєчий
уряд: Юр. Хилх пр., Гр. Сем-
брат з. пр., О. Ковтко сек. фін.,
Демко Хомин сек. рек., С. Пе-
трочко і Мак. Хомин заст. секре-
тарів, Ст. Муранка кас., Петро
Ющак з. кас., П. Борсук і Дан.
Габаня капітани, Яцко Гам-
баль, Анд. Іванина і Ів. Борсук
контр. комісія, надзирателі хо-
рих: Анд. Сметана Олифант, Д.
Цуцра Гіль, Онуф. Ющак Гра-
сін, Вас. Петрочко Онтаріо, Ос.
Возняк Рідж і Сторджіс, Петро
Гіжа Джесуп. Також отсею до-
рогою даємо знати, що братство
устроє великий Баль дня 29-го
Січня, в суботу, в гали Семана
Митренка на котрім то Балу
кождий член обов'язаний яви-
тись. Буде приймати ся до бр.
без вступного а до Р. Н. Союзу
після статутів.

Демко Хомин рек. сек.

TRENTON, N. J. бр. сьв. Ап.
П. і П. від. 245 подає до відома,
що вибрано слідуєчий новий у-
ряд: П. Черкас пр., Ів. Михар-
ський з. пр., Д. Шумський кас.,
Гн. Собків з. кас., Ів. Юзва двер.
Ів. Войтович секр.

NORTHAMPTON, PA. бр.
Усп. Пр. Богор. від. 33 подає до
загального відома, що від тепер
митинги будуть розпочинати ся
завсідги о 1-й год. в кождо
четверту неділю в місяці. Поза-
місцеві члени нехай в усіх спра-
вах відносять ся до секретаря на
адресу: Mich. Petrik, Box 48,
Northampton, Pa.

М. Петрик секр.

WHITNEY, PA. брат. Трех
Святителів, від. 35. подає до ві-
домості, що на річний митингу
дня 19-го Грудня вибрано слі-
дуєчий новий уряд на рік 1910:
М. Орник пр., Л. Смоляк з. пр.,
М. Королевят кас., Ів. Кузмин з.
кас., П. Квочка секр., М. Кіта і

секр., М. Смоляк і Ів. Кузмин д.
хорих, Д. Вайнек хорунжий, І
Кравч післям, Филип Кравч дв
Мітинги відбувають ся в неділю
по 15-ім кожного місяця в домі
Дмитра Вайнека ч. 111 о першій
год. по полудни. Адр. секретаря:
Peter Kwoczka, Box 84. Whitney
Pa.

PROVIDENCE, R. I. бр.
Князя Данила, від. 73. подає до
відомості, що на 1910 р. вибрав-
ло ся слідуєчий уряд: Анд. Си-
дор предс., Фед. Заходник з. пр.,
Гавр. Микитин секр., Ом. Ре-
крут і Ник. Храпливий контр.
комісія, М. Борис і Максим Па-
тикивич надз. хорих. Митинги
відбувають ся що третя неділя
по першій в домі п. Н. Стельма-
ха, 65 Florence st. о 3-й год. по
полудни.

Омелян Рекрут секр.

CLEVELAND, O. бр. сьв.
Мих. від. 212 подає до прилюд-
ної відомості що члени: Мих.
Сич і Іван Пелех зістали виклю-
чені з повисного відділу по
причині несплати своїх член-
ських повинностей. Після обо-
в'язуючих статутів Р. Н. Союзу
повисні не сміють бути приняті
як члени в ніякій відділі на-
лежачім до Р. Н. Союзу.

Сеньчина секр.

SWOYERS, PA. бр. сьв. Арх.
Михайла від. 197 подає до відо-
мості, що новий уряд зібрав ви-
браний як слідує: Л. Лазар пр.,
В. Слінець ст. з. пр., Анд. Лу-
жецкий секр., П. Піняньский з.
секр., Я. Квачан кас., Ів. Ясько
Стеф. Цап і Вас. Дорош доз. ка-
си, В. Дорош кап., Ст. Ремець
хорун., дозорцями будуть всі
члени за порядком, дверник: на
кождім митингу инший. Стеф.
Волянський післ. Митинги бу-
дуть відбувати ся кожного міся-
ця у першу неділю по 12-ім в
школі під церквою сьв. О. Ник.
в Своєрс, Па. Початок митингів
пів до другої год. по полудню.

Андрей Лужецкий секр.

Box 117 Swoyers, Pa.

AUBURN, N. Y. Тов. Запор.
Січ веде читальню „Просвіта“
подає всім до відома, що річ-
ний митинг відбуде ся дня 23-го
січня с. р. в церковній гали о 7
з. по пол. Кождий член мусить
явити ся і врівняти всі свої за-
леглисти бо в противний разі бу-
де укараний гривною і дол.

В. Било кшовий,
П. Коваль секр.
Л. Зобків кас.

TRENTON, N. J. бр. сьв. Ів.
Хрест. від. 121 подає до загаль-
ного відома, що бр. буде свят-
кувати празник св. го патрона,
сьв. Івана Крестителя дня 23-го
січня с. р. Кождий член мусить
явити ся на сей празник та зло-
жити до братської каси 50 цнт.
без вгляду на се, чи буде при-
сутний чи ні.

В місяць січня і лютім нових
членів буде приймати ся без
вступного.

Г. Бачік пр.,
А. Куцькар секр.,
Ів. Гудак кас.

Перший Великий Баль
устроє
Братство Сьв. О. Николая
в суботу дня 29. Січня 1910 р.
в гали на Cor. Lovey & Cent-
ral Ave. коло церкви,
В EAST BUFFALO, N. Y.
Початок о 7-й год. вече-
ром. Музика знаменита. —
За добру забаву ручить
2—4 Комітет.

Баль! Баль!
відбуде ся заходом Сестр.
Успенія Преч. Богородиці
В МОНЕССЕН, ПА.
дня 29 го січня 1910 р.
в німецькій гали, 2nd Str.,
Monessen, Pa.
Початок о 3-й год. по пол.
Музика знаменита. — Усіх
як найсердечніше запро-
шує Комітет. 2—4

ПОЗІР! РОДИМЦІ!

Другий Великий Баль
устроє

в суботу 29. Січня 1910 р.
Товариство „Запорожська
Січ“, 251. відділ Р. Н. С.
в гали Stiv Yustiv, Cor. W.
5th St., & Literary rd.
В CLEVELAND, O.

Вступ: для мушчин 35 цт.,
для пань 15 цт. Пані в то-
варистві мушчин не платять.
Гетчек 10 цт.

Початок точно о 6-й год.
вечером. — За добру забаву,
на яку запрошуємо отсім
сердечно всіх Українців з
Кліволанду і околиці, ру-
чить Комітет.

Позір Русинів з Амбрідж, Па.
ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ
Баль і Представлене
устроюють

Чл. Читальні „Просвіти“
дня 22-го Січня 1910 р.

в Криштофлівській Гали на
1-й улиці,
В AMBRIDGE, PA.

Початок о год. 3-й по пол.
Усіх чесних Русинів і Ру-
синок з околиці і Пітсбурга
запрошує ся. — Тикет для
мушчин 50 цт., для жнщичин
25 цт. За добру забаву ру-
чить Комітет. 2—3

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроє Сестрицтво сьв.
Ольги, гора міста, Нью Йорк,
відділ 2-ий
в гали п. Мигалика, ч. 1341
Ave. A, (поміж 71-ою і 72-гою
улицею) New York, N. Y.

в суботу 22-го Січня 1910 р

Початок о 7-й год. веч.

Вступ від особи 25 цт. Гет-
чек 10 цт. Музика знаменита.

На отсю забаву щиро-
сердечно запрошує усіх Ру-
синів і Русинок так з Нью
Йорку як і околиці

Комітет.

ВЕЛИКИЙ ВАЛЬ

устроє бр. сьв. о. Нико-
лая, відд. 99 Р. Н. Союзу
в суботу, дня 5-го лютого
с. р. в гали на Савт Мейн
Стр., Wilkes Barre, Pa.

Початок о год. 4-й по по-
лудни. Вступ: мушчини 25
цнт., жінки і дівчата даром.

На сю забаву запрошує ся
сердечно усіх Русинів і Ру-
синок так з міста як і о-
колиці як найсердечніше.

За добру забаву ручить
3-5 Комітет.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Providence, R. I. і околи-
ці. Бр. Кн. Данила, від.
73-ий Р. Н. С., устроє

Великий Баль з представленим
„ХТО ВИНЕН“

дня 5-го лютого
на Bazar Hall 153 Willard
Ave.

Початок о год. 7 вечером.
Музика знаменита і буде
чим сили покріпити.

Запрошуємо всіх Русинів
з Провіденс і околиці. Всіх
радо приймемо і обслужи-
мо знаменито.

За добру забаву ручить
3—4 Комітет.

ПОЗІР!

NEW HAVEN, CONN.!

Братство сьв. А.х. Михайла
устроє перший Великий Баль
в Німецькій Гали під ч. 275 Бу-
стер Стріт (German Hall, Woo-
ster Street) недалеко State Str.,
я 29 Січня о год. 7.30. Запра-
шаємо усіх Русинів і Русинок з
Нью Гавен міста. Музика що най-
ліпша в Нью Гавен.

Вступ: від мужчин 25 цнт., від
жнщичин 15 цнт.

Обслуга для кожного. За до-
бру забаву ручить Комітет.

Pittsburg, Pittsburg,

Pittsburg!

Перший Баль

сих мясниц
на дохід руської церкви
сьв. І. Крестителя
відбуде ся
в суботу 22. януара 1910
в нашій гали.

Просимо о численну участь.

Куратори.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ

шукає посади, 19-літ, самотний.
Може запровадити хоральний
сєпів з нот, школу і театральні
представлення. Трудящий і че-
ний чоловік. Хороші сьвідцтва.
Писати до редакції „Свободи“.

ПІВЕЦЬ ЦЕРКОВНИЙ

з добрим теноровим голо-
сом, може провадити хо-
ральний сєпів на чотири
голоси, пошукує посади.
Ласкаві офerti прощу пи-
сати на адресу:

Paul Luciw,
4630 Ashland Ave., S. Chicago, Ill.

ДЕ ЄСТЬ?

Антоній Бродський, родом
з Стежниць, повіт Ліско;
виїхав перед 7 літами до
Америци; перебуває десь на
Вестях. Пошукує його жена,
котра приїхала тепер з краю
і перебуває:

Mrs. Maria Brodska
c/o Joseph Roman
377 — 3rd St., Troy, N. Y.

ДЕ Є

Гринь Мудрик, родом з Борових
пов. Жовків, Гал. Виїхав з краю
в 1903 році і від того часу нема
про нього ніякої вістки. Хтоб
про него що знав, або він сам
прошу подати відомість до:

Iwan Mudryk,
71 Chestnut str.,
Wilkes Barre, Pa.

ДЕ Є

Андрю Кнап Демко. Пошукує
его жена, Анна Кнап, котру він
оставив в Діксонвіл, Має бути
десь коло Клівленд, Огайо. Хто-
би о ній знав, або і він сам, най-
буде ласкав написати на адре-
су: Анна Кнап, Dixonville, Pa.
Indiana Co. Box 13.

ДЕ Є

Василь Кузьма. Тому два роки
перебував в Вінніпегу, Канаді
та від року пропав десь без чут-
ки. Хтоб про него що знав, зво-
лих ласкаво подати відомість до
Kondr. Kuzma,
Box 190, Hudson, N. J.

ХОЧУ ЖЕНИТИ СЯ

Пошукую дівчини, не
конче з мастком, в віці від
17 до 20 літ. Походжу з
Галичини (Гусятинський
повіт), маю 24-літ, єсьм
карпентером і маю 500 дол.
готівки в банку.
Fed. Romaniv
15 Cowthra Ave.
West Toronto, Ont. Can.

ХОЧУ ЖЕНИТИ СЯ

Пошукую дівчини, не
конче з мастком, в віці від
17 до 20 літ. Походжу з
Галичини (Гусятинський
повіт), маю 24-літ, єсьм
карпентером і маю 500 дол.
готівки в банку.
Fed. Romaniv
15 Cowthra Ave.
West Toronto, Ont. Can.

ХОЧУ ЖЕНИТИ СЯ

Пошукую дівчини, не
конче з мастком, в віці від
17 до 20 літ. Походжу з
Галичини (Гусятинський
повіт), маю 24-літ, єсьм
карпентером і маю 500 дол.
готівки в банку.
Fed. Romaniv
15 Cowthra Ave.
West Toronto, Ont. Can.

ХОЧУ ЖЕНИТИ СЯ

Пошукую дівчини, не
конче з мастком, в віці від
17 до 20 літ. Походжу з
Галичини (Гусятинський
повіт), маю 24-літ, єсьм
карпентером і маю 500 дол.
готівки в банку.
Fed. Romaniv
15 Cowthra Ave.
West Toronto, Ont. Can.

ПОЗІР МОЛОДІ ДІВЧАТА!

Пошукую руської, чесної ді-
чини, знаючої читати і писати п.
англійськи. Зголошувати ся за
лучаючи фотографію до
George Galaniuk, Sect. Foreman
Box 180, P. O. Masscup, Sask., Can

Хто би з руських

хлопців і
дівчат хотів добре заробля-
ти в фабриках ковнірників,
маншетів, сорочок при пра-
сованю, старчованю і т. п.,
то може сейчас їхати до Troy,
N. Y. і зголошати ся до:

JOHN BAZAR
437 — 3rd Str., TROY, N. Y.

Фарми в полудневім</

Справозданє касове

„Рус. Нар. Союзу“ за місяць Листопад 1909 р.

№	Місцевість	\$	ц.	№	Місцевість	\$	ц.
1	Shamokin, Pa.	314	51	104	Perth Amboy, N. J.	97	04
2	Mont Carmel, Pa.	60	00	105	Nicetown, Pa.	15	23
3	Olyphant, Pa.	234	96	106	Chicago, Ill.	72	95
4	Jersey City, N. J.	56	71	107	Sayre, Pa.	48	28
5	Mt. Carmel, Pa.	78	50	108	New York, N. Y.	78	54
6	Brownsville, Pa.	108	50	109	Ellsworth, Pa.	34	92
7	McAdoo, Pa.	139	85	110	Leetsdale, Pa.	35	40
8	Elmira, Heights, N. Y.	52	47	111	Allegheny, Pa.	8	85
9	St. Clair, Pa.	127	75	113	New Florence, Pa.	50	16
10	Ansonia, Conn.	104	13	114	Dunmore, Pa.	45	64
11	Waterbury, Conn.	32	00	115	New Philadelphia, Pa.	31	00
12	Yonkers, N. Y.	110	22	116	Chisholm, Minn.	16	28
13	Troy, N. Y.	24	57	117	New York, N. Y.	41	13
14	St. Louis, Mo.	107	54	118	Pittsburg, Pa.	15	27
15	Buffalo, N. Y.	39	07	119	Latrobe, Pa.	44	00
16	Lausford, Pa.	217	71	120	Spangler, Pa.	54	84
17	West Pawlet, Vt.	37	25	121	Trenton, N. J.	157	42
18	Seymour Conn.	25	50	122	Trenton, N. J.	61	71
19	Priceburg, Pa.	81	88	123	Scranton, Pa.	234	13
20	Jessup, Pa.	63	71	124	Ormsrod, Pa.	50	12
21	Mayfield, Pa.	16	00	125	Chicago, Ill.	12	26
22	Manown, Pa.	3	00	126	Beaver Dale, Pa.	42	75
23	Homestead, Pa.	46	00	127	Buffalo, N. Y.	34	43
24	Shamokin, Pa.	17	54	128	Lorain, O.	24	99
25	Trauger, Pa.	53	53	129	Sykesville, Pa.	48	39
26	Belle Vernon, Pa.	31	15	130	Pittsburg, Pa.	24	27
27	Glen Lyon, Pa.	61	99	131	Buffalo, N. Y.	6	14
28	Mahanoy Plane, Pa.	176	24	132	McKeesport, Pa.	39	99
29	Rhone, Pa.	40	01	133	Newark, N. J.	37	12
30	Breslau, Pa.	99	45	134	Ernest, Pa.	42	00
31	Eleanor, Pa.	38	00	135	Smoke Run, Pa.	145	29
32	Trauger, Pa.	50	00	136	Carnegie, Pa.	22	82
33	Northampton, Pa.	237	63	137	West Seneca, N. Y.	11	00
34	Old Forge, Pa.	32	00	138	Philadelphia, Pa.	9	85
35	Whitney, Pa.	56	57	139	Oil City, Pa.	39	14
36	Scottdale, Pa.	41	00	140	Youngstown, O.	55	35
37	Chisholm, Minn.	78	22	141	Little Falls, N. Y.	33	26
38	Auburn, N. Y.	81	31	142	Elisabeth, N. J.	39	66
39	Syracuse, N. Y.	60	62	143	New York, N. Y.	18	56
40	Westmoreland, Pa.	39	32	144	Altoona, Pa.	18	64
41	Passaic, N. J.	73	47	145	McKees Rocks, Pa.	39	95
42	Simpson, Pa.	37	00	146	Allentown, Pa.	40	36
43	Mt. Carmel, Pa.	12	00	147	California, Pa.	28	00
44	Philadelphia, Pa.	50	08	148	West Seneca, N. Y.	31	25
45	Plymouth, Pa.	174	50	149	Pittsfield, Mass.	29	14
46	Ambridge, Pa.	98	71	150	Allentown, Pa.	4	99
47	McKeesport, Pa.	106	56	151	Homestead, Pa.	40	00
48	Powhatan, W. Va.	15	00	152	Berwick, Pa.	72	55
49	Desloge, Mo.	9	00	153	Dunmore, Pa.	32	35
50	Yatesboro, Pa.	38	60	154	Perth Amboy, N. J.	16	70
51	Holyoke, Mass.	52	99	155	Sheffield, Pa.	24	65
52	Pittsburg, Pa.	217	37	156	Donora, Pa.	63	92
53	Terryville, Conn.	16	56	157	New Kensington, Pa.	38	99
54	Carnegie, Pa.	101	74	158	Herkimer, N. Y.	29	67
55	McKees Rock, Pa.	38	32	159	Jamaica, N. Y.	23	34
56	Cohoes, N. Y.	32	31	160	Tower City, Pa.	23	25
57	Ramey, Pa.	85	46	161	Scranton, Pa.	74	00
58	Leinsinger, Pa.	47	24	162	Edmonton, Alta.	17	14
59	Baltimore, Md.	12	26	163	North Hadley, Pa.	16	71
60	Dunlo, Pa.	96	32	164	Chicago, Ill.	63	86
61	Monessen, Pa.	121	31	165	Barnesboro, Pa.	50	00
62	Ford City, Pa.	77	40	166	Cumbola, Pa.	22	60
63	Gradatim, Pa.	4	00	167	Perth Amboy, N. J.	15	91
64	Elizabeth, N. J.	40	99	168	Scranton, Pa.	37	85
65	New York, N. Y.	143	64	169	Chauncey, Pa.	43	31
66	Butler, Pa.	13	14	170	Pittsburg, Pa.	34	10
67	Ansonia, Conn.	41	59	171	Cleveland, O.	20	57
68	New York, N. Y.	99	92	172	Oxford Furnace, N. J.	35	00
69	Franklin Furnace, N. J.	28	35	173	Detroit, Mich.	16	14
70	Alden Sta., Pa.	85	23	174	Newburgh, N. Y.	12	00
71	Providence, R. I.	12	99	175	Vegreville, Alta., Can.	9	00
72	Granville, N. Y.	25	75	176	Manchester, N. H.	11	31
73	Mt. Carmel, Pa.	26	00	177	St. Louis, Mo.	61	60
74	Newark, N. J.	25	25	178	Scarbo, W. Va.	15	00
75	Yorkville, O.	18	00	179	Manville, R. I.	12	70
76	Minersville, Pa.	195	03	180	Dixonville, Pa.	29	85
77	Meyersdale, Pa.	21	00	181	Sunderland Mass.	17	71
78	Pleasant Valley, Pa.	79	25	182	Whiting, Ind.	50	03
79	Baltimore, Md.	26	20	183	Hazleton, Pa.	54	00
80	New Alexandria, Pa.	144	58	184	McAdoo, Pa.	35	57
81	Carnegie, Pa.	11	24	185	Ford City, Pa.	30	20
82	Canonsburg, Pa.	68	70	186	Ginter, Pa.	36	27
83	Hazleton, Pa.	150	39	187	South Fork, Pa.	47	14
84	Olyphant, Pa.	68	25	188	Newark, N. J.	34	09
85	Lancaster, N. Y.	22	32	189	Troy, N. Y.	41	57
86	Cross Fork, Pa.	13	97	190	Herkimer, N. Y.	18	62
87	Simpson, Pa.	18	00	191	Red Star, W. Va.	13	75
88	Centralia, Pa.	22	32	192	Minneapolis, Min.	25	48
89	McKees Rocks, Pa.	132	85	193	Peckskill, N. Y.	20	67
90	Taylor, Pa.	150	27	194	Whiting, Ind.	43	29
91	Newburgh, O.	15	50	195	Swoyers, Pa.	52	83
92	New Britain, Conn.	49	41	196	Port Jerwis, N. Y.	52	72
93	Beavers Meadows, Pa.	59	17	197	Whiting, Ind.	41	63
94	Pittsburg, Pa.	74	47	198	Syracuse, N. Y.	17	54
95	Marion Heights, Pa.	17	30	199	Whippany, N. J.	10	97
96	Shenandoah, Pa.	29	57	200	Auburn, N. Y.	26	24
97	Wilkes Barre, Pa.	122	72	201	Brooklyn, N. Y.	24	67
98	McKeesport, Pa.	14	23	202	New York, N. Y.	8	87
99	Canonsburg, Pa.	61	3	203	Emerald, Pa.	29	99
100	Cleveland, O.	81	34	204	Jeanette, Pa.	65	90
101	Export, Pa.	16	00	205	Kingston, Pa.	69	46
102				206	Carteret, N. J.	72	00
103				207	Stapleton, N. J.	15	84
104				208	Cleveland, O.	17	00

Від.	\$	ц.	Місцевість	Від.	\$	ц.	Місцевість
213	Bayonne, N. J.	20	30	240	Portage, Pa.	15	25
214	McKees Rocks Pa.	33	32	241	Newark, N. J.	17	32
215	West Rutland, Vt.	28	00	242	West Pullman, Ill.	14	98
216	Hazleton, Pa.	43	00	243	Bellefonte, Pa.	22	17
217	Rochester, N. Y.	25	16	244	Trenton, N. J.	30	35
218	Bakerton, Pa.	28	10	245	Crompton, R. I.	12	99
219	Brooklyn, N. Y.	11	35	246	Wilmington, Del.	30	37
220	Chicago, Ill.	17	41	247	Coatesville, Pa.	32	75
221	Mahanoy City, Pa.	30	05	248	Nanticoke, Pa.	28	66
222	Port Buckley, Pa.	65	78	249	Pittsburg, Pa.	47	82
223	Belle Valley, O.	54	50	250	Cleveland, O.	25	37
224	Desloge, Mo.	26	57	251	Northampton, Pa.	24	63
225	Hammond, Ind.	38	26	252	Lopez, Pa.	42	31
226	Derry, Pa.	21	45	253	New Britain, Conn.	17	69
227	St. Clair, Pa.	45	15	254	West Newton, Pa.	31	85
228	Scranton, Pa.	18	67	255	Ronco, Pa.	20	00
229	Monessen, Pa.	122	55	256	Spring Valley, NY	15	48
230	Scranton, Pa.	19	57	257	West End	16	57
231	Passaic, N. J.	47	91	258	Pittsburg, Pa.	11	56
232	Elizabethport, NJ	52	33	259	Chicago, Ill.	23	64
233	Rosford, O.	26	74	260	Taylor, Pa.	72	45
234	Ambridge, Pa.	18	21	261	Taylor, Pa.	42	00
235	Chester, Pa.	57	92	262	Ansonia, Conn.	21	50
236	New Alexandria, Pa.	11	14	263	McKees Rocks, Pa.	57	90
237	Philadelphia, Pa.	52	95				

Прихід за Листопад єсть с. р. \$12,593.58

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.

Френку Гохман, Pittsburg, Pa.	\$1000.00
Михайлі Габор, Kingston, Pa.	1000.00
Василу Свистович, Plymouth, Pa.	900.00
Грицю Боївка, Mahanoy, City, Pa.	250.00
Миколі Савіцький, Brooklyn, N. Y.	250.00
Михайлі Клебан, Shamokin, Pa.	1000.00
Доміні Мощар, Passaic, N. J.	400.00
Катерині Дзюга, Ramey, Pa.	400.00

Запомога для:

Гриця Ільчук, Taylor, Pa.	1000.00
Іосифа Ваньчак, McKeesport, Pa.	200.00
Івана Демко (стар.) Dunmore, Pa.	200.00
Діонізія Бодак, Monessen, Pa.	200.00
Френка Пашкевич, Baltimore, Md. D.	100.00
Михайла Романюк, Hazleton, Pa.	100.00
Данька Косар, Chicago, Ill.	100.00
За Орган Р. Н. Союзу	1,211.50
Нагорода організаторів	121.93
Платня Гол. Уряду	190.00
Засідання контролі	142.10
Адміністрація Р. Н. Союзу	94.09

Розхід за місяць Листопад с. р. єсть \$8,859.62

Зіставлене:

Прихід за місяць Листопад с. р. єсть	\$12,593.58
Готівка з кін. Жовтня остала	58,365.10
Весь дохід єсть	\$70,958.68
Розхід за місяць Жовтень с. р. єсть	8,859.62
Готівка з кін. Листопада остала	\$62,099.06

З того:

Фонд сирітський виносить	\$33,119.57
„ резервовий „	13,070.94
„ народний „	2,796.36
„ бідних „	3,558.53
„ розпорядимий „	9,553.66
Разом	\$62,099.06

Д. Напітула предс.

А Шаршонь нас.

С. Ядловський сепр. фін.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА

ПРОСЬВІТИ

в Нью Йорку, відділ 204-ий Руского Народного Союзу

відбуде ся театральне представлення

„ПЕРШЕ ПОВМИРАЛИ А ПОТІМ ПОВІНЧАЛИСЬ“

або „ЗАРУЧИННИ ПО СМЕРТИ“ штука в 2-ох діях

і „ВІДЬМИ“ комедія в 2 актах

в суботу дня 22-го січня (януара) 1910 р.

в Manhattan Lyceum Hall 66-68 E. 4-th Street,

New York, N. Y.

ОСОБИ:

F 14

„Перше повмирили а потім повінчались“	„ВІДЬМИ“
Осип Федоренко т. Й. Хома	Олена, мол. вдова т-а Е. Мельниківна
Сергій, його син т. М. Угорчак	Текля, їх сусідка т-а К. Огородник
Елсава, Квасницяка ... т-а К. Огородник	Данило, мол. дик. т. О. Шеремета
Марія } їх дити т-а Е. Мельниківна	Прокіп, стар. пастух т. П. Ружик
Тонько } т. Ів. Матейко	Хайм Гельдмахер т. Я. Саван
Марта, кухарка Фед. ... т-а Хома	
Іван, слуга Квася. т. П. Ружик	

Режисер т. М. Угорчак. Музика проф. Смолинського

По представленню ВЕЛИКИЙ ВАЛЬ!

Початок точно о 8-ій годині вечером.

Вступ від особи: Крісла 2 ряди по 75 цент., 4 ряди по 50 цент. III-рядні по 35 цент., місця стоячі по 25 цент.

Справозданє касове

Руск. Молод. Союзу

за місяць Листопад 1909 р.

Від.	Місцевість	\$	ц.
1	Shamokin, Pa.	10	70
2	Mt. Carmel, Pa.	5	00
3	Olyphant, Pa.	6	25
4	Jersey City, N. J.	4	25
5	Mt. Carmel, Pa.	5	55
6	Brownsville, Pa.	2	50
7	McAdoo, Pa.	8	10
8	Elmira, N. Y.	6	90
9	St. Clair, Pa.	5	47
10	Ansonia, Conn.	11	85
11	Waterbury, Conn	2	00
12	Yonkers, N. Y.	1	50
13			
14	St. Louis, Mo.	6	20
15	Lansford, Pa.		
16	Seymour, Conn.	3	10
17	Priceburg, Pa.	9	03
18	Jessup, Pa.	2	50
19	Mayfield, Pa.	5	00
20	Homestead, Pa	6	75
21	Shamokin, Pa	9	50
22	Trauger, Pa.	7	50
23	Belle Vernon, Pa.	7	50
24	Glen Lyon, Pa.	9	50
25	Mahanoy Plane, Pa.	5	00
26	Rhone, Pa.	6	05
27	Breaslau, Pa.	5	00
28	Northampton Pa	36	45
29	Whitney, Pa.	1	75
30	Scottsdale, Pa.	4	75
31	Chisholm, Minn.	3	50
32	Auburn, N. Y.	2	23
33	Syracuse, N. Y.	3	23
34	Passaic, N. J.	10	33
35	Simpson, Pa.	3	50
36	Philadelphia, Pa	5	00
37	Plymouth, Pa.	9	00
38	Ambridge, Pa.	3	75
39	McKeesport, Pa.		
40	Pittsburg, Pa.	15	55
41	Carnegie, Pa.	3	70
42	McKeesRocks, Pa	1	50
43	Ramey, Pa.	2	40
44	Leinsering, Pa.	4	75
45	Baltimore, M. D.	2	97
46	Dunlo, Pa.	5	00
47	Monessen, Pa.	4	50
48	Ford City, Pa.	2	50
49	Elizabeth, N. J.		
50	New York, N. Y.	2	50
51	Butler, Pa.	2	75
52	Ansonia, Conn.	2	01
53	New York, N. Y.	2	50
54	Jersey City, N. J.	1	40
55	Alden Sta, Pa.	7	15
56	Providence, R. I.	5	50
57	Baltimore, M. D.	3	50
58	New Alexandria, Pa.	2	75
59	Carnegie, Pa.	2	50
60	Hazleton, Pa.	4	23
61	Olyphant, Pa.	2	50
62	Lancaster, N. Y.	2	03
63	Cross Fork, Pa.	5	00
64	Centralia, Pa.	1	75
65	McKeesRocks Pa	4	75
66	Taylor, Pa.	2	50
67	New Britain Conn	6	23
68	Pittsburg, Pa.	7	50
69	Mar. Heights, Pa	2	75
70	Shenandoah, Pa.	5	80
71	Wilkes Barre, Pa	7	70
72	Perth Amboy, NJ	1	50
73	Nicetown, Pa.	5	00
74	Chicago, Ill.	3	50
75	Sayre, Pa.	1	50
76	New York, N. Y.	7	25
77	Ellsworth, Pa.	2	50
78	New Florence, Pa	2	25
79	Chisholm, Minn.	5	00
80	New York, N. Y.	4	75
81	Spangler, Pa.	16	80
82	Trenton, N. J.	7	00
83	Scranton, Pa.	7	50
84	Beaverdale, Pa.	2	50
85	Buffalo, N. Y	1	00
86	Lorain, O.	3	50
87	Sykesville, Pa.	1	00
88	Pittsburg, Pa.	3	50
89	McKeesport, Pa.		
90	Newark, N. J.		
91	Smoke Run, Pa.	1	25
92	Carnegie, Pa.	1	00
93	Youngstown, O.	1	75
94	Elizabeth, N. J.	5	75
95	New York, N. Y.	2	25
96	Allentown, Pa.	7	50
97	California, Pa.	3	00
98	Donora, Pa.	7	50
99	Scranton, Pa.	1	75
100	Manchester, N.Y.	2	25
101	Dixonville, Pa.	1	00
102	Ginter, Pa.	1	75
103	Swoyers, Pa.	5	00
104	Whippany, N. Y.	6	00
105	Kingston, Pa.	5	00
106	Bayonne, N. J.	4	30
107	Mahanoy City Pa		

Думайте! Читайте!
Же вийшов з друку
Календар-Провідник
на рік 1910
після нового стилю
Ціна в гарній оправі 35 цнт.
Агентам і книгарням опуст.
Замовляйте завчасу!
Eugene Hwozdyk
705 Mint Alley.
S. S. Pittsburg, Pa.

ВИРОБИ БРАЦКІ
машлі, шапки, відзнаки,
хоругви, уніформи.

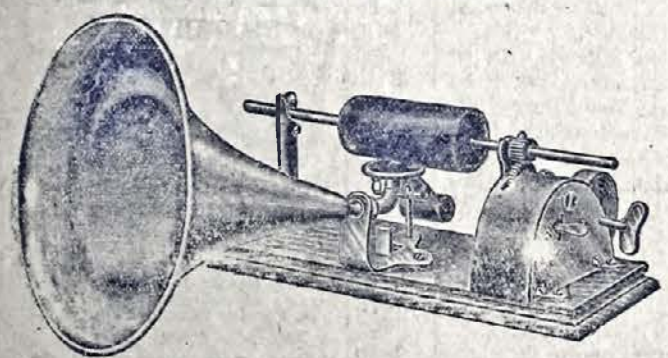
Ціна і проба висілає даром
Можете писати до нас по рукам, словесно або поштою.
В. Н. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

Одиницький руский адвокат і нотар, на цілу Америку
Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПКА
Консулярний комісар.
Подає всі справи в Галицькій Процесній судній і судовій. Відбери гроші від довжиків. Справа військовій Спиритическій, повномочія і всі інші документи. Переправляє істабу ліді і всі виписки сім'ї. 9-13 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA.
Адреса пошти: JULIAN CZUPKA, L.L.D.
P. O. Box 373. WILKES-BARRE, PA.

ПОЗІР! **ПОЗІР!**
Найкращий і найбільшій локція капіталу
в Товаристві торговельно-промисловім
„Соніський Базар“ у Львові від випадок 5%
Від уділів 6%. Можна мати більше число уділів.
Позір! **Найліпші товари продає Товариство**
„СОКІЛЬСЬКИЙ БАЗАР“ у ЛЬВОВІ.
Святочні картки серія 10 штук — штука 16 цт.
Картки з вишивками, українські красавиці, Соколи по 12 ц.
Січеського, Шевченка, Хмельницького, Мазепи по 6 цт.
Календарик на 1910 — 20 цт.
Портрети Шевченка, Хмельницького, Мазепи в різних цінах.
Вишивані сорочки від 12-18 К. вишив. краватки по 4 К.
Гуцульські фаруги від 4-16 К. Козацькі шапки по 5 К.
Книжечки від 8 К. Гердани до годинника від 2-6 К.
Підручники по 10-60 К. Книжки по 20 К. За шпильки з соколом по 5 цт. з гербом брошки, спинки по 50 цт.
Для відпрацювання работ. Гроші висилати наперед.

ДЛЯ УЖИВАЮЧИХ ТЮТЮН
ПОМОЖІТЬ НАМ РОЗПРОСТРАНЯТИ НАШ ТЮТЮН
ПОМІЖ ВАШИМИ ЗНАКОМИМИ, А ДАМО ВАМ
ОТСЕЙ ФОНОГРАФ ДАРОМ.

Се не є жадна лялька, дурничка, яку часто дають другі заведення
яко надгороду, протинно, се є першої класи говорюча
машинна фонограф в кождім вигляді.

В кождій час, коли бажаєте, можете мати безплатний концерт в своїй хаті і се не концерт одного інструменту або одного голосу, але концерт банди і оркестрової музики, синів, які чулище в старім краі, одним словом — все, що любите. Замовляйте Вашого купця за „KING“ TALKING MACHINE, а він Вам скаже, що він коштує 15.00 дол.
Ми хочемо Вашої допомоги в розпространенні нашого доброго виробу тютюну до цигаретків і факів. Ми пішлемо Вам кожного роду по троха: Австрійського, Боснійського, Гердегованського, Турецького і Російського паготи 6.00 дол. Ви можете легенько розпродати його між вашими знайомими, нехай се найліпший тютюн в світі.
Тютюн, до якого всі звикли в Європі і який вони люблять.
По одержанню нашого тютюну запропонуємо його своїм знайомим, если знайдете його за відповідний. Дайте їм наше ім'я і адресу і сею дорогою можете розпространяти нашу компанію. За сю поміч дамо Вам за даром наш „KING“ PHONOGRAPH. Се є предподібно тільки одна можливість, яку коли можете мати, дістати першої класи говорючу машинну без одного цента.
За тютюн рахуємо Вам 6.00 дол. Пришліть наперед 50 цт. марками, а ми вишлемо Вам до найближшого Ваш експрес офісу тютюну і фонограф; а с'їм-аминуйте все, нім заплатите, а если знайдете все задоволяюче, заплатите на експрес 6.50 дол., а тютюн і фонограф буде Ваш.
Гроші повертає ся будь котрому недовольному коштумерови. — УВАГА: Са офери буде тільки тав дово, доки не заадресуємо добре наш тютюн, зади того радимо Вам не відтататися. — дерами, если хочете мати так „даремний фонограф“. Адреса:
EUROPEAN TOP CO.,
33 Leonard Str., Dep't 52, New York City.

COPENHAGEN SNUFF
ГВАРАНЦІЯ ПРОДАЖИ.
ГАТУНКУ І ЧИСТОТИ.
Обов'язуємося вимінити, если костюм оплатити кошта паревки (після скали наших ці), сей пакет Copenhagen Snuff на вишу табак нашого виробу в кождім часі перед уливом огранчового на нім часу і в застероженем, що сей пакет не був ушкоджений, по вислці його в нашу фабрику.
Лашоні повні пакети приймемо до виміни; ми мусимо бути повідомлені і мусимо дати уповажнене на зворот товару перед його вислкою до нас.
Copenhagen Snuff є зроблена з найліпшого, старого, ядерного і вапашного листя тютюнового, до жотрого додані є тільки такі домішки, котрі єть складовими частями натурального листя тютюну і є найліпше вапашних соків. Препарація табаки задержує в пів всі добрі часті а усуває гіркість і крас а тютюнового листя.
COPENHAGEN SNUFF є найліпшою світовою табакною до носа і до жута.
American Snuff Company
Повнста гваранція находит ся в кождій пачці Copenhagen Snuff.
Фабрикація табаки є умістною препарацією тютюну для ужитку людей. Препарація тютюну має такий самий вплив як варене на страву або ферментоване на вино. Copenhagen Snuff є головно уживана як тютюн до жута. Позаяк вона є в дрібних верен чистого тютюну, тому є спільною, а уживане її є о много практичніше, бо вона держить ся довше.
Если нема такої табаки в складах в Вашій околиці, то ми вишлемо її по звичайній ціні, за попередню оплату, до якої небусть місцевости Сполучених Держав і доставимо кождий бажаний гатунок копенгагенської 5-центової табаки.
AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

Руска Агенція Корабельна і Пересилка Грошей
3 кав-цію 15.000 доларів і ціл кон-трелю Стейпу Нью Йорк.
184 Hudson Str., New York, N. Y.
Ся Контора залагоджує слідуєчі справи:
Пересилає Гроші до всіх країв по цінах можливо найташ-ших і як найкорше.
Продає Шиферти на різні лінії корабельні до старого краю і в краю до Америки по найташних цінах.
Виробляє повновласти, контракти купна і продажі ва-осмотрені підписом конзуля; переправляє волкі інші справи зі судами і старокравними властями.
Подає всі справи військові, як увільнене від асетирун-ку, військової контролі, увільнене від виправ і т. п.
Мінне гроші — старокравні на американські і американські на краєві після бжучого курсу.
Адреса:
Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

„ДУШПАСТИР“
се прекрасна, щиро-руська церковно-народна газета.
Виходить в Філядельфії кождого місяця, подає гарні науки духовні і відомости зі світа. В „Душ-пастир-и“ друкують ся важні для всіх оголошення гр. кат. канцелярії Епископської. Не брэк там і жартів веселих та сьмішних, і красних образків. „Душпастир“ всім подобає ся — всі его хвалять.
Копіює на цілий рік так тут в Америці як і до старого краю всего лиш \$1.20.
Читайте, що пишуть за „Душпастир“:
Canora, Sask., Canada, Mart 20, 1909.
Всечесна Редакція Душпастира! — ...Признаю Вам щирю правду, що ніяка часопись так не вдовольня мене, як ся наша, дорога часо-пись „Душпастир“... Ся часопись то єсть так, якби в дуже сильну по-ету, легкий, манний дощ... Незай засіє благодать Божя над сям початком так гарного і святого діла! — З поважанам Олекса Хабун.
Подібні похвальні листи приходять до Редакції „Душпастира“, май-же по дня. Тож вимовляйте „Душпастир“ чим-своше для себе і для Ваших своків і знайомих тутки і в краю.
„Душпастир“ повинен бути в кождій руській хаті.
Гроші на „Душпастир“ треба посилати (най-ліпше поштовим моней-ордером) на ім'я:
Rev. J. Boyarchuk, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ДАРМ!
Вишлемо кождому на пробу новий лік, хто йно його буде потребувати. Мужчини зломані на здоровлю і торплячі на всілякі венеричні недуги, страту памяти, ревматизм, нервозність, у-тробу, піхур можуть пробувати сї ліки даром на наш кошт. Сї ліки єть спеціально споря-джені для хорих мужчин та жінок на всякі по-лові недуги, нервозність, брак енергії, довіря в себе, байдужність, злі навички, хронічні не-дуги, встидливність і т. д. Сї ліки додадуть Вам ваги тіла, черствости, здоровля, зроблять Вас сильними, веселими, о погіднім умі. Се не ро-бити ріжниці, що Ви вже щось уживали; спро-буйте ще раз і то безплатно, бо ми хочемо Вам помочи як добрий Самарянин і друг. Наш лік є царем поміж всіма ліками. Пишіть днес, а дістанете даром пачку ліків і книжочку про нову методу лічення. Адресуйте так:
Samaritan Supply Co.
D. 207 North Detroit, Mich.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗНИЦЯ“
під покровом сьв. Арх. Михайла.
„RYZNYCIA“, 114 Chestnut Street, SHENANDOAH, PA.
Має склад і виріб річей церковних як:
Фелони чорні від \$30—65.00
Ризи сьвітлі від \$35, 40, 55, 60, 80 і више
Стихари від \$6.00
Ручники, илитони, хоругви з образами від \$30.00 і в.
Чапні від \$20, 35, 40, 50 і више
Ліхтари, Служебники, Евангелія від \$20, 45, 55, 60 і 80.00 дол.
П'євити на престол і до сьвічок по ріжній ціні.
Приймає ся замовлення на нові річі як таном і до направи старі ризи.
Сьвітло церковне:
СЬВІЧНИ ВОСНОВІ (декоровані) з образами по 26 цнт. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф., 4 на ф., 6 на ф., 8 на ф. і 14 на фунт.
Сьвічки воскові ручно декоровані 50 цнт. за фунт, 2 на ф., 4 на ф., 6 на ф. і 8 на фунт.
Тройні ручно декоровані по 4.50 дол. { Углі до кадилиць 28 цнт.
Пачка (120) запалачів 24 цнт. { Олива гальон 1.10 дол.
Сьвічки воскові до надставлюваня 3 на фунт 22 цт.
„ 4 на ф. і 6 на фунт 22 „
Офірки воскові 16 на ф. і 18 на фунт 22 „
Сьвічки стеаринові 16 „
„ 4 на ф., кручені 4 на ф., 6 на ф. і 1 на фунт.
Сьвічки на престол (extra) 37 цт. за фунт, воско-ві жовті 1 на ф. і 6 на фунт 30 цнт.
Надило 50 і 55 цнт. за фунт.

АРТИСТ РІЗБАР
Евгеній Василенко
виконує усякі роботи
входячі в обсяг церковної
штуки, як:
ІКОНОСТАСИ
ВІВТАРІ
ПРЕСТОЛИ
БАЛЬДАХИНИ і т. д.
Золотить і малює ікони.
Усі роботи виконує добросовісно.
EUGENY VASYLENKO
337 W. Center St., Shenandoah, Pa.

Одинона вірчево уряджена
ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“
затрудила добре вишколений друкарський персонал, посідає найновіші машини, як томе ріжнородні гарні черенни і прикраси.
Виконує
всякі друкарські роботи
точно, гарно і по низьких цінах.
Впов. Родимці, як томе Відділі і члени Р. Н. Союзу повинні в всяких друкарських роботах удавати ся ладно до своєї друкарні „Свободи.“ — Адреса:
184 Hudson Street, New York, N. Y.

Оден з найбільших броварів в Америці.
Варить пиво на краєвий спосіб. без всяких примішок.
Хто лиш раз покоштує сего пи-ва, то иншого вже не буде пити.
Голова від него ніколи не болить, бо єсть здорове і поживне.
Не треба его зреш-току хвалити, бо добре само за себе говорить.
E. ROBINSON'S SONS,
Lager Beer Brewery,
435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.
Telephone calls:
General Office 2333, Night Call 4854.